

2. melléklet

2.1. helyi védett épületek

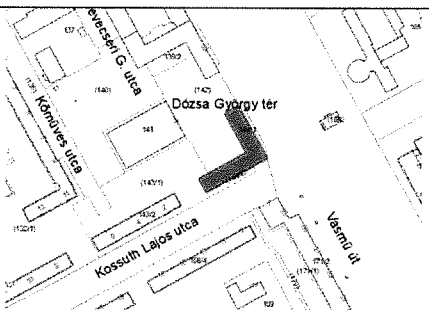
2.1.1. Lakóházak

CIM	Vasmű út 35-37, Kossuth L. u. 2a, 2b
HRSZ	144/1
RENDELTETÉS ÉS	36 lakásos lakóház, a földszinten üzletekkel
ÉPÍTÉSZ	Jálics János (VÁTI) statikus Rollkó Géza
ÉPÍTÉS ÉVE	1952

Védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Homlokzatainak kiegyensúlyozottsága, a városképi jelentősége és a lakások alaprajzi változatossága teszi kiemelkedővé.

A szimmetrikus utcakép megőrzendő.

(A Dózsa György térre néző véghomlokzat tükörképe a vele szemben álló Vasmű út 39-41. épület véghomlokzatának, együttesen alkotják a Dózsa mozi előtti reprezentatív tér térfalát. a Vasmű utcai homlokzat is Vasmű út 39-41. egy részének tükörképe.)

RÖVID LEÍRÁS

Az épület elhelyezése az 1951-ben készült beépítési terven alapul, melyet az ÉM VII. főosztály és Weiner Tibor készítettek. A mozi tengelyére tükörszimmetrikusan helyezték el a szálló és a B5 jelű épület L alakú tömbjét, teret formálva a mozi elé. A Kossuth Lajos utcánál vált a beépítés: tőle délre sávosan, az utcától északra már a keretesen helyezték el a lakóházakat.

4 szekciós saroképület, pince+földszint+3 emeletes, alacsony hajlásszögű magastetővel. Alaprajzilag 2 traktusos, alapterülete 5722 m², a korabeli dunájvárosi épületekhez képest szokatlanul változatos a lakásmegosztás: 2 egyszobás, 18 kétszobás, 4 háromszobás, 3 négyszobás, 3 háromszobás-hallos, 6 négyszobás-hallos, a tetőtérben mosókonyha, amelyet 1970-ben műteremmé alakították át. Szerkezetek: kőbeton és sávalapozás, a függőleges szerkezet téglaváz, a középfőfalat a földszinten és a pincében az üzletek miatt vasbeton oszlopokkal erősítették meg. A pincében vasbeton födém, a többi szinten 1951. évi típusgerendák között helyszínen betonozott tömör téglabetétes födém.

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/”, önkormányzati rendelethez

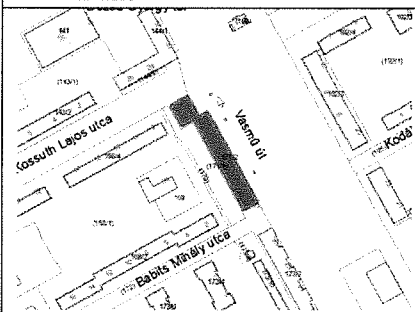
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Vasmű út 27-35.
HRSZ	171/2,
RENDELTELTÉTEL	Lakóház, a földszinten üzletekkel
ÉPÍTÉS	Weiner Tibor és Bakos Béla (VÁTI) statikus tervező Szalay János
ÉPÍTÉS ÉVE	1950-53

Védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

É1/8. Homlokzatképzés, ablakrácsok
Homlokzatainak kiegyensúlyozottsága, a sarokkialakítás nagyvonalúsága, a városképi jelentősége és a lakások alaprajzi változatossága teszi a város egyik legszínvonalasabb lakóépületévé.

Részletek: tulipán mintás ablakrács
A végfalak beépített balkonjaira homlokzat-felújításnál egységes megoldást kell alkalmazni

RÖVID LEÍRÁS

A Vasmű út nyugati térfalát alkotó, a terveken B jelölésű egységes terv alapján kialakított négy épület végleges helykijelölése 1951 januárjában történt meg. A Vasmű út – Kossuth Lajos utca sarokszekciója az 5 emeletes B1 épülettel összeépített, de a Vasmű út vonalától 7,85 m-rel visszaugratott téglány alaprajzú toronyépület, pince+földszint+8 emeletes, a pincében hőközpont, mosókonyha, pincerekeszek, a földszinten előcsarnok, babakocsi-tároló, trafik, gyógyszertár. 32 lakása közül 3 egyszobás, 22 kétszobás, 3 háromszobás, beépített alapterülete szintenként 300 m². Bejárata a Kossuth Lajos utcából és a kerti oldal felől nyílik. Szerkezetek: alapozás vasbeton szerkezetű 2-2 pillérközös bordás talpon, a födéme két irányban teherbíró monolit vasbeton lemezek. A függőleges szerkezetek: pilléres lépcső monolit vasbeton. A hátsó homlokzat földszintjén a két tengelyt átfogó üvegfallal készült.

A Vasmű utcai szárny 4 lépcsőházas, pince+földszint+5 emeletes, lapostetős, párkánymagasság 18,85 m. Alaprajza kéttraktusos, négyfogatú, 80 lakásos, (15 egyszobás, 60 kétszobás, 5háromszobás), lépcsőházként 4 személyes felvonóval, a földszinten 6 üzlettel. Szintenkénti alapterület 1083 m². Szerkezetek: csömöszölt beton alap, pillérek és téglaváz, előregyártott vasbeton fiókgerendák, helyszínen betonozott koszorúgerendák.

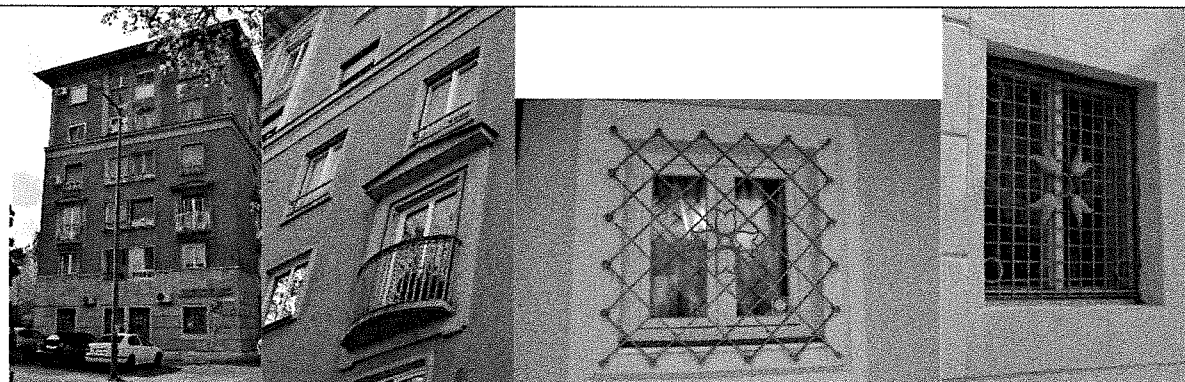
Az épület előtt a járda 8,5 m széles.

Homlokzata a földszinten travertin lappal burkolt, a körbefutó lábazat mészkő, az emeletek nemesvakolattal készültek, az ablakok körül előregyártott vasbeton keret. A földszinti ablakok négyzethálós ráccsal ellátottak, a középmezőben 4 tulipános dísszel. A kovácsoltvas munkák terveit Wydler Károly készítette.

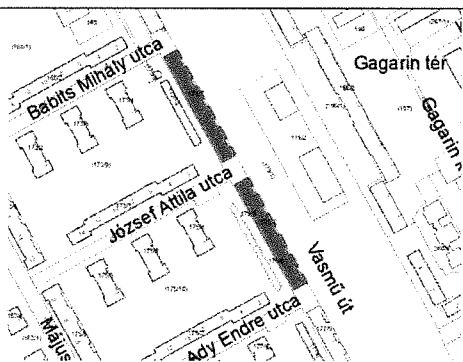

CÍM	Vasmű út 7-15., 17-25.
HRSZ	175/7, 173/7
RENDELTETÉS	Lakóház, a földszinten üzletekkel
ÉPÍTÉS	Weiner Tibor és Bakos Béla (VÁTI) statikus tervező Szalay János
ÉPÍTÉS ÉVE	1950-53

Védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

Homlokzatképzés, ablakrácsok
Homlokzatainak kiegyensúlyozottsága, a sarokkialakítás nagyvonalúsága, a városképi jelentősége és a lakások alaprajzi változatossága teszi a város egyik legszínvonalasabb lakóépületévé.

Részletek: tulipán mintás ablakrács
A végfalak beépített balkonjaira homlokzatfelújításnál egységes megoldást kell alkalmazni.

RÖVID LEÍRÁS

A Vasmű út nyugati térfalát alkotó, a terveken B jelölésű egységes terv alapján kialakított négy épület végleges helykijelölése 1951 januárjában történt meg. Az organizációs alaprajz szerint az építkezést a két középső, teljesen azonos felépítésű B2 és B3 jelű (ún. „medve”) épületekkel kezdték el. A végleges engedélyezési terveket Weiner Tibor (VÁTI) 1951. január 18-án nyújtotta be, statikus tervező Bartha Tibor. Weiner a városrész többi lakóházától eltérően nem használt fel típustervet, mert a város reprezentatív főútvonalának beépítéséhez az 1949-ben és 1950-ben készült típustervek nem találtak megfelelőnek. Az építkezés 1951 februárjában kezdődött, 1952 januárjában már az üzletek berendezése folyt. Az üzletek tervei 1951 szeptemberében készültek az Üzletépítő és Berendező Vállalatnál. A B2 és B3 épületen statikai problémák miatt összesen 28 db tömör mellvédes, színes kerámia burkolatú, 1,10 m kiülésű erkélyt bontottak le a 2. emeleten és az oldalhomlokzatokon. Az erkélyek helyett 40 cm kiülésű, íves fémszerkezetű francia-erkélyek készültek 1955-ben.

A földszint travertinlappal burkolt, a kőlap burkolat a kerti homlokzatnál sarokarmírozásban végződik, a lábazat körben faragott vörös mészkő. A végfalak középső 2 tengelye eredetileg erkély volt, melyek többségét utólag egyedi módon beüvegezték. A homlokzat tagolása fő vonásaiban megegyezik a B1 épületével, de az erkélyek körül aedikuláskeretelés készült.

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

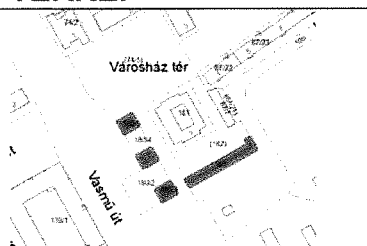
CÍM	Vasmú út 1-5.
HRSZ	177/5
RENDELTETÉS	Lakóház, a földszinten üzletekkel
ÉPÍTÉS	Weiner Tibor és Bakos Béla (VÁTI) statikus tervező Szalay János
ÉPÍTÉS ÉVE	1950-53
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	Homlokzatképzés, ablakrácsok Homlokzatainak kiegyensúlyozottsága, a sarokkialakítás nagyvonalúsága, a városképi jelentősége és a lakások alaprajzi változatossága teszi a város egyik legszínvonalasabb lakóépületévé. Részletek: kétféle tulipán mintás ablakrács A végfalak beépített balkonjaira homlokzatfelújításnál egységes megoldást kell alkalmazni.
RÖVID LEÍRÁS	
<p>A Vasmú út nyugati térfalát alkotó, a terveken B jelölésű egységes terv alapján kialakított négy épület végleges helykijelölése 1951 januárjában történt meg. A B4 jelű épület Weiner Tibor által készített tervei 1951. február 10-i keltezésűek, statikus tervező Bartha Tibor és Szalay János. A kivitelezést 1951-ben kezdték, a közművek bekötésére 1953 júniusában került sor. Lépcsőházanként 1954-ben szemétdobót alakítottak ki. Az eredeti elképzelésektől eltérően a tömör mellvéd, kerámialapokkal díszített, túl nagy kiülésű erkélyek helyett báboskorlátos erkélyek készültek, a korábban befejezett Vasmú úti 100 lakásos lakótömbök tanulságait levonva. Az órajavító, női-férfi ruhajavító, és cipőjavító üzletek terveit 1952 októberében Szabó Gyula (KÖZTI) készítette. A homlokzat tagolásának szisztémája a B1 épületével egyezik meg, mindössze annyi eltéréssel, hogy a főhomlokzat két szélső, 2. emeleti franciaerkélye aedikulás keretezésű. A Vasmú úti 4B jelű épület homlokzatai eredetileg téglavörös színezéssel kerültek kivitelre.</p>	

CÍM	Cím: Vasmú út 10.-12.14., Korányi S. u. 1.
HRSZ	Hrsz 180/3, 180/4, 180/5, 183
RENDELTETÉS	68 lakásos társasház, földszinten üzletekkel
ÉPÍTÉS ÉVE	építés éve: 1961
ÉPÍTÉSZ	építész: Baranyai Ferenc

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

az épületek tömege, homlokzatképzése

Javasolt a 4 épület egységének helyreállítása a színezésben, a híd visszaépítése az eredeti állapot szerint

RÖVID LEÍRÁS

Az 50-es évek végére a nem túl jól sikerült, avult építészeti ízléssel bíró szocreál pártház eltakarását a város főútvonala felől maga Weiner is szorgalmazta. Modern stílusú épületegyüttes, három, a földszinten összekapcsolt négyemeletes pontház, amihez derékszögben a közút felett híddal kapcsolódott a szintén 4 emeletes, függőfolyosós szalagház. Az üzletek és szolgáltató helyiségek (IBUSZ idegenforgalmi iroda, kiállítóter) belsőépítészeti kialakítását is Baranyai tervezte. A pontházak egy lépcsőházasak, szintenként 2 vagy 3 lakással, a legfelső szinten műteremlakással, mosókonyhával és szárítóval. A függőfolyosós szárny ma már csak a kórház felőli oldalon elhelyezett lépcsőházi tömbből közelíthető meg, a lakószintek alaprajza azonos, a lakások száma szintenként 9-9, általában garzonlakás. A lépcsőház függőfolyosó felé előrelépő tömbjét a kétoldalt végigfutó függőleges ablaksáv transzparenssé teszi, a lebegő lépcsők fényárban úsznak. A Vasmú úti homlokzatok mészkő lapokkal burkoltak. A két pontház közötti átjárót beépítették, az épületet átszínezték, az összekötő hidat lebontották.

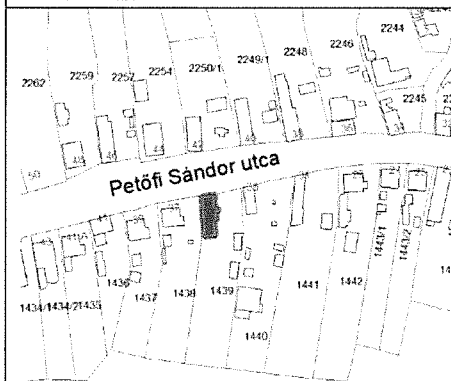
2. melléklet a településkép védelméről szóló „,/,,, önkormányzati rendelethez
 2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Petőfi Sándor u. 35.
HRSZ	1439
RENDELTELTÉSTÉST	lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

a fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

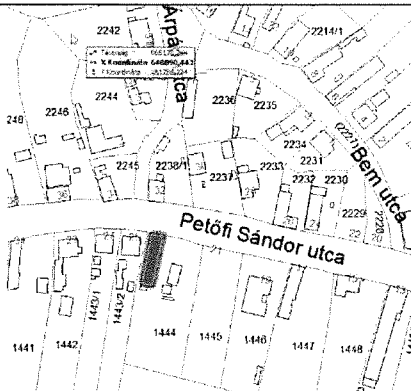
utcaképbm megjelenő részek, tornác

CÍM	Petőfi Sándor u. 23.
HRSZ	1444
RENDELTELTÉST	lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

a fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház, fa oromfallal

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

utcaképpen megjelenő részek, különösen:

tornác
fa oromfal,
utcai tornáckapu, ablakok

javaslat:

falak vízszigetelése, lábazat lecserélése, redőnyök eltávolítása

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Petőfi Sándor u. 7.
HRSZ	1452
RENDELTETÉS	üzlet
S	
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

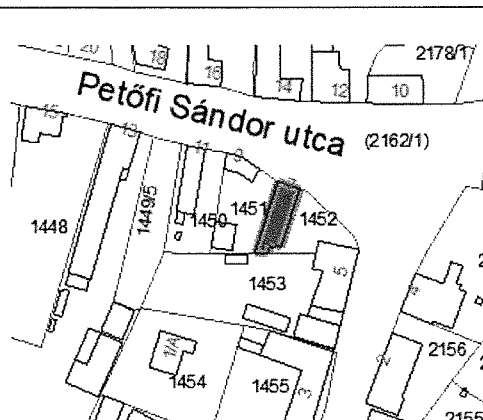

2017

2005

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház. A rendeltetés megváltoztatásakor az utcai homlokzaton a nyílásrendbe nem illeszkedő, típus ajtót raktak be, amelyet az élelmiszerbolt bezárása óta nem használnak.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

utcaképben megjelenő részek

javaslat: helyreállítandó az eredeti utcai homlokzat és kerítés
megoldandó a falazat vízszigetelése

CÍM	Magyar út 33.
HRSZ	1459
RENDELTTETÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

2017

2005

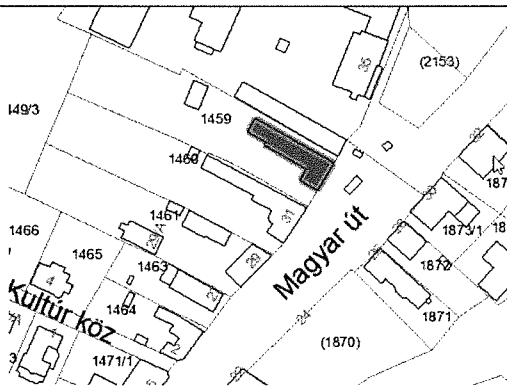

2005

2017

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A XIX. században épült lakóház, a közelmúltban felújították, a homlokzatot átszínezték

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

eredeti nyílászárók, tömeg, tagozatok

É3 - 6. Utcai homlokzat

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

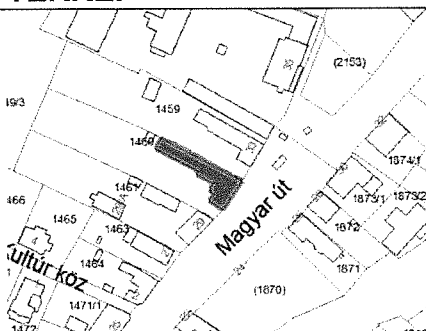
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 31.
HRSZ	1460
RENDELTELTÉST	Lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Ellenőrizetlen források szerint hajdani tulajdonosa Leitner János birtokos gazda, majd dr. Hegedűs Károly állatorvos volt, ekkor még 4 ablaka volt. Később Pais Miklós földbirtokos átalakíttatta, ekkor épülhetett a homlokzati magasztás, és a 3 db. 3 osztatú ablak.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

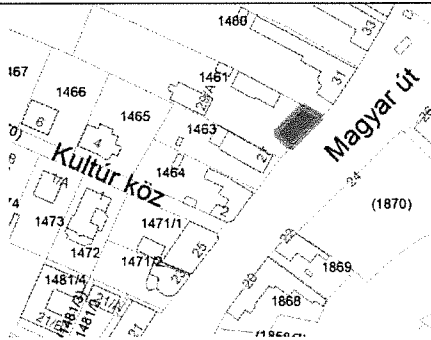
nyílászárók, tagozatok, a hátsó szárnyon is **TELJESKÖRŰ HELYREÁLLÍTÁS** javasolt
É3 - 5. Utcai homlokzat

CÍM	Magyar út 29.
HRSZ	1461
RENDELTELTÉTEL	eredetileg lakóépület, ma üzlet
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Utcával párhuzamos gerincű, polgáris lakóház. Ellenőrizetlen források szerint Zivola kovácsmester, majd Bogdán István lakja. Kovácsműhely is itt működött (?)
 Más források szerint a 2. világháború előtt Dr. Lax Jenő fogorvos, és a meghatározó zsidó kereskedőcsaládból származó Kánitz Lili háza, emlékezés szerint a háznak hosszú, széles tornáca volt, amelyet gyakran használtak étkezésre.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

az utcai homlokzat

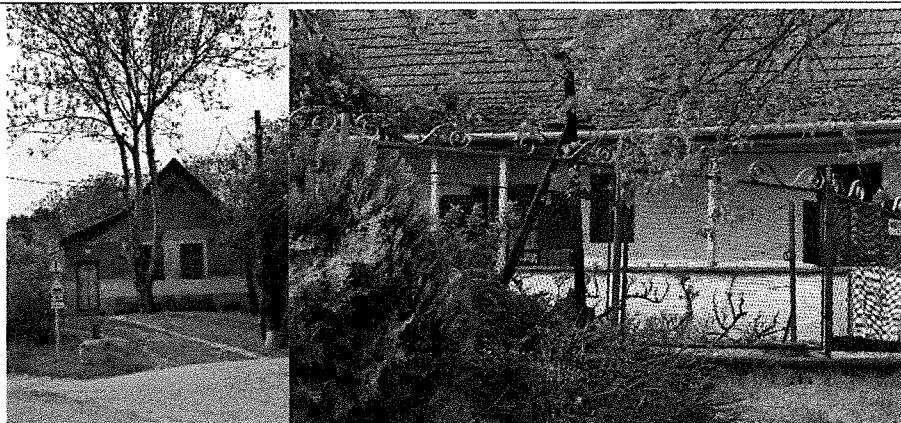
Javaslat: a homlokzat eredeti színének visszaállítása,
 fűtés korszerűsítése

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Kistemető u. 2.
HRSZ	1482
RENDELTETÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

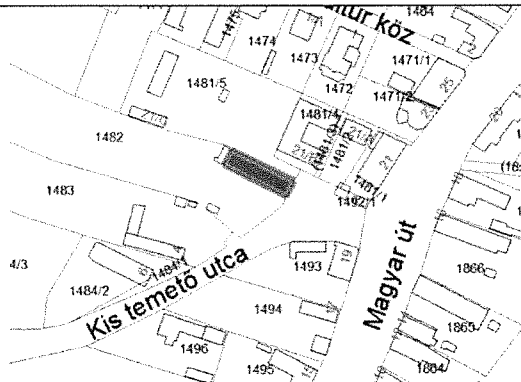

2017

2005

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

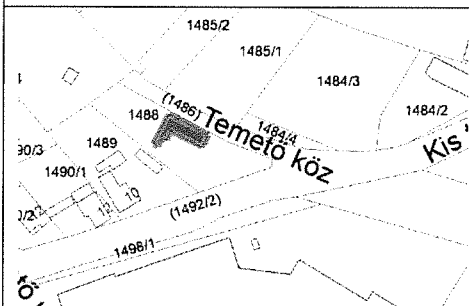
utcaképből megjelenő részek

CÍM	Kistemető u. 8.
HRSZ	1488
RENDELTETÉ S	Lakóépület
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

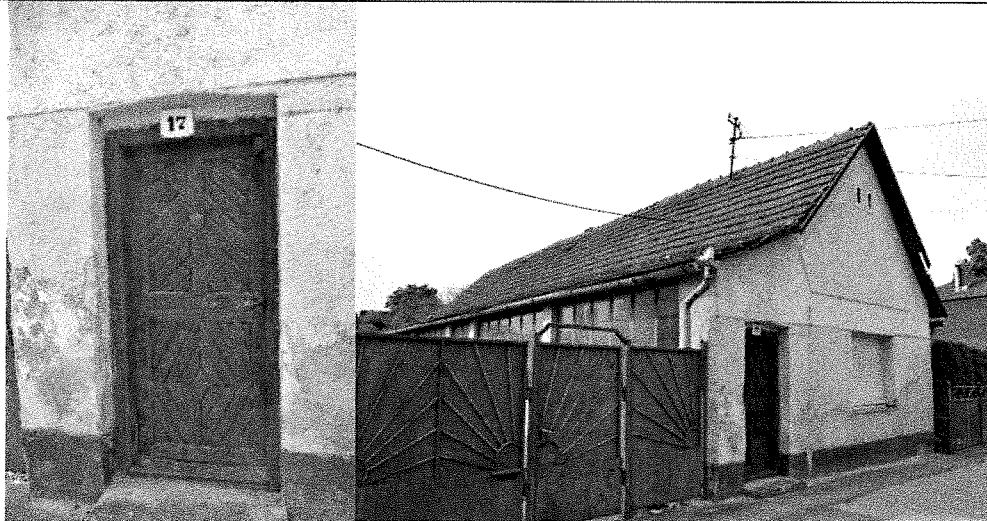
utcaképpen megjelenő részek, és az eredeti deszka oromfal, eredeti ablakok

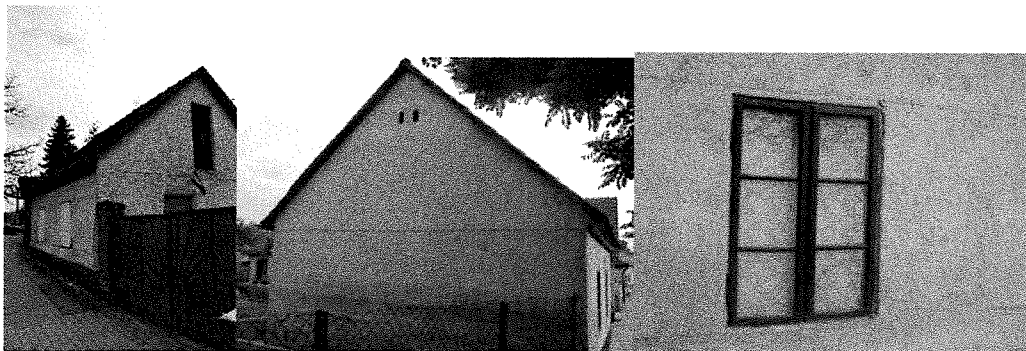
2. melléklet a településkép védelméről szóló „,/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 17.
HRSZ	1494
RENDELTET ÉS	2 db. lakóépület
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt
Védett területen belül	

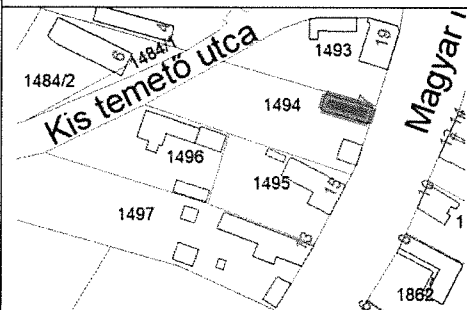

2017.

2017.....2005

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

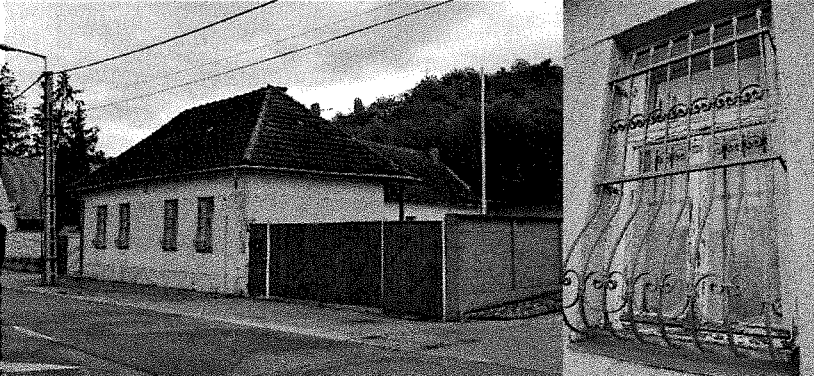
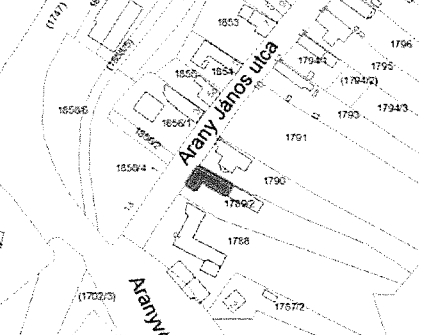
Az utcával párhuzamos gerincű épület a XIX. század első felében épülhetett,. Állapota leromlott. Az utcára merőleges épület a XX. század elején épült, a tornáca falazott oszlopos, beüvegezték.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Fő értéke az utcaképi illeszkedés. Megőrzendő a tömeg, tagozatok, utcai ablakok, és a tornác kapuja.

javaslat: Az utcai ablakokról a redőny eltávolítása
A kapu nem illeszkedik a környezethez.

CÍM	Arany János u. 4.	
HRSZ	1789/2	
RENDELT ETÉS	Lakóépület	
ÉPÍTÉS ÉVE		
Védett területen belül		
		
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS	
	Kontyolt, jó arányú épület, szép ablakkal	
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK	
	az épület tömege az utcai ablakok Javaslat: az ablakrácsok eltávolítása a színezés hagyományossá tétele	

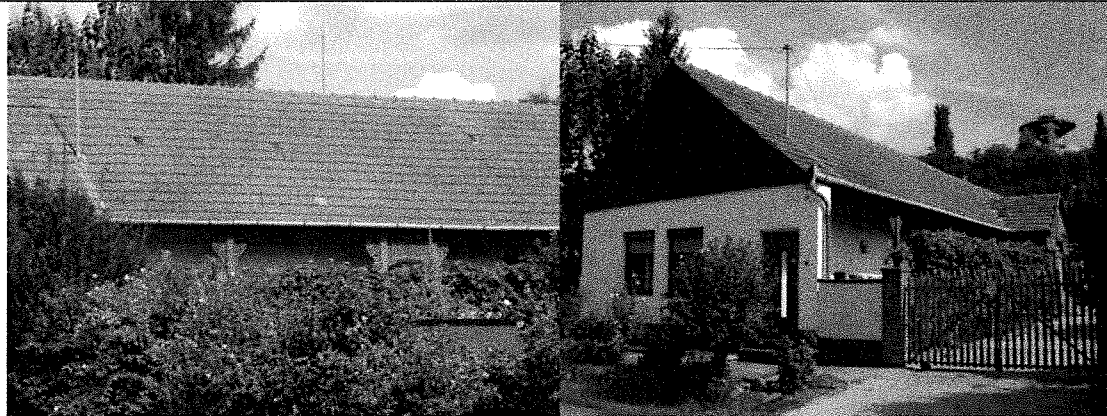
2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Arany János u. 34.	
HRSZ	1813	
RENDELT ETÉS		
ÉPÍTÉS ÉVE		
Védett területen belül		
		
2017		
		
2005		
TÉRKÉP		RÖVID LEÍRÁS
		<p>A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház</p> <p>2005-ben még megvoltak a XIX. század első feléből származó nyílászárók, ezeket sajnos lecserélték, a fehér helyett barnára színezték az ablakokat, és a szegélyező ablakkeretet.</p> <p>A faoszlopos tornácot faragott sarokmervítők díszítik.</p> <p>2005-ben egy tanulmány országos védelemre javasolta. örökségvédelmi értékéből azóta az ablakok cseréje miatt sokat veszített.</p>
		VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK
		<p>utcaképpen megjelenő részek, tornác fafaragásai</p>

CÍM	Arany János u. 38.
HRSZ	1815/1
RENDELTELTÉTEL	Lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

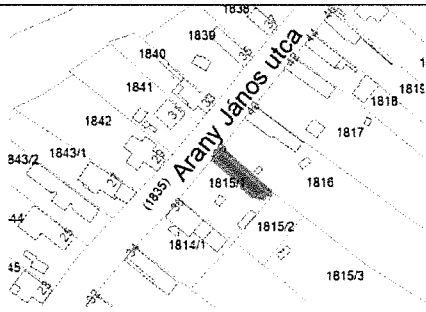

2005

2017

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő parasztház, aminek utcai homlokzatán már minden nyílászárót típus nyílászáróra cseréltek.

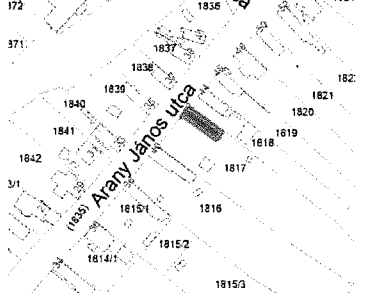
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

csak a tornác fa oszlopai, gerendás födéme, a fafaragások

javaslat: a színezés hagyományossá tétele

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

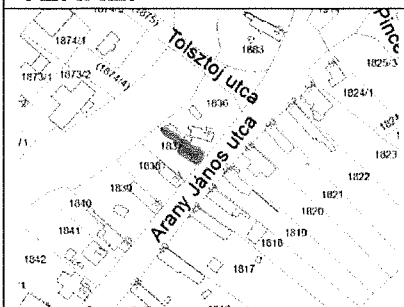
CÍM	Arany János u. 42.	
HRSZ	1817	
RENDELTE TÉS	Lakóház	
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt	
Védett területen belül		
		
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS	
	<p>A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház, átalakított utcai homlokzattal</p> <p>VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK</p> <p>Csak a kapu.</p>	

CÍM	Arany János u. 39.
HRSZ	1837
RENDELTELT ETÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, az 1920-as, 30-as évek kispolgári ízlésének megfelelő kialakítással

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

utcaképből megjelenő részek
kerítés rácsos betétei

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Arany János 35.
HRSZ	1839
RENDELTELTÉÉS	Lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

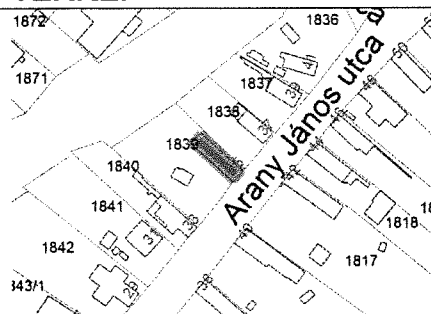

2017

2005

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház volt, a kerítést tömörre cserélték, így utcaképi szerepét elvesztette

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

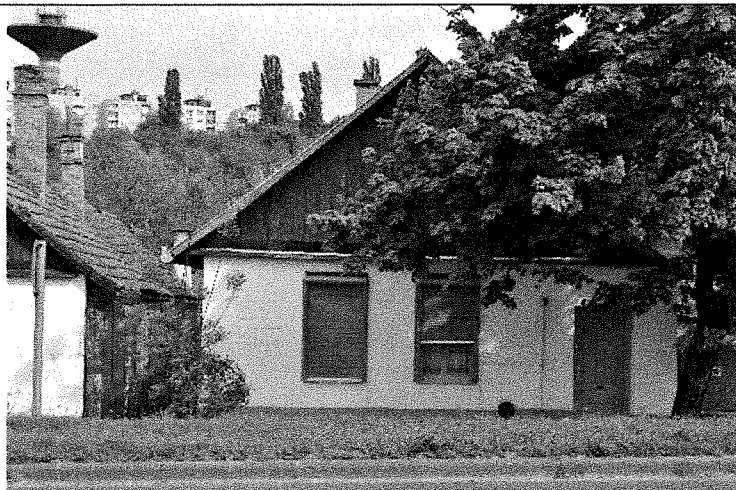
Utcaképben megjelenő részek, eredeti tömeg és nyílászárók, a nyílászárók színének megtartása

javaslat: a kerítés áttörtre cserélése

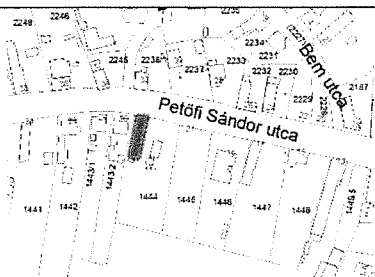

CÍM	Magyar út 12.
HRSZ	1864
RENDELTELT ÉPÍTÉS	Lakóépület
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző, fa oromzatos parasztház

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

utcaképpen megjelenő részek, üvegezett tornác

Javaslat: a redőnyök eltávolítása

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 14.
HRSZ	1865
RENDELTELTÉTEL	Lakóház, kovács műzeum
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

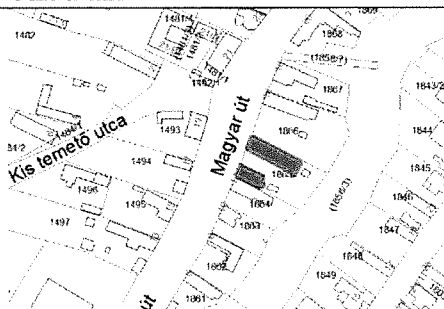

2005

2017

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

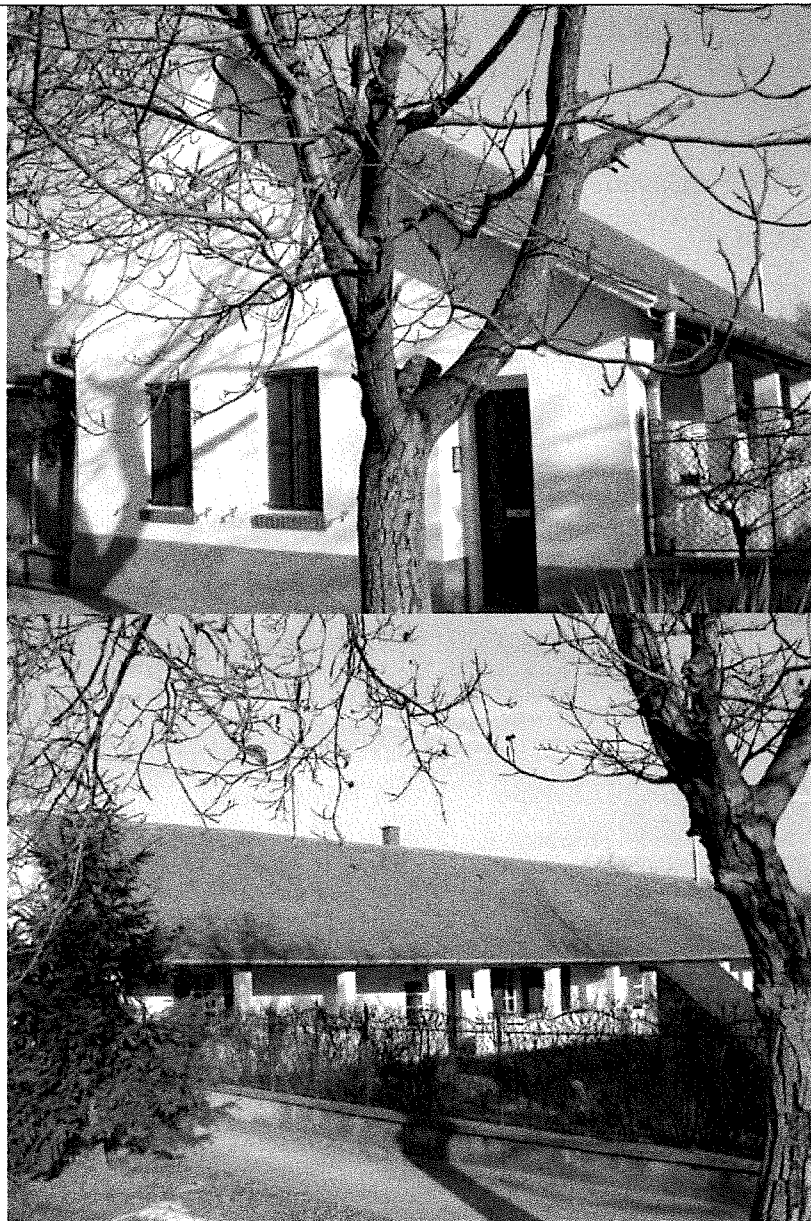
A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző tornácos ház, udvarán kovácsműhellyel.
 A szokásosnál szélesebb homlokzat, a magasabb tető jómódú tulajdonosra vall.
 Az ablakok, a fa oromzat kialakítása a XIX. századra vezethető vissza.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

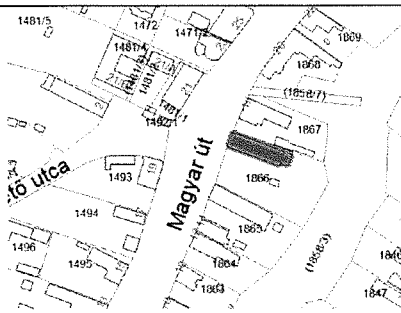
az egész ingatlan, mindkét épület az összes részletével, és a kerítés

CÍM	Magyar út 16.
HRSZ	1866
RENDEL TETÉS	Lakóépület
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház, hosszú tornáccal, szépen felújított állapotban.

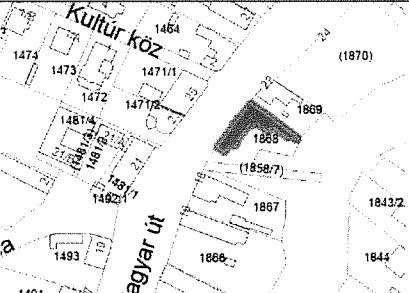
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

utcaképben megjelenő részek

javaslat: a színezés megőrzése

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 20.
HRSZ	1868
RENDELTETÉS ÉS	Lakóépület
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>Polgáris, hosszú utcai szárnyal rendelkező épület. 2005-ben még volt 3 eredeti ablaka, ezeket semmilyen szempontból nem illeszkedőkre cserélték.</p> <p>VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK</p> <p>Bejárati nagykapu Az épület tömege</p>

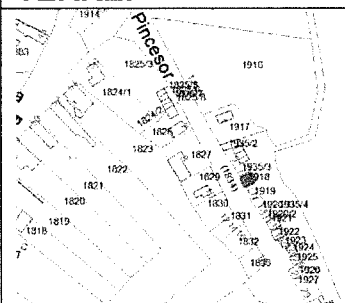
CÍM	Tisza u. 6.
HRSZ	1894
RENDELTETÉS ÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt
Védett területen belül	

TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>Elhanyagoltsága miatt eredeti állapotban megmaradt, a paraszti és a polgári építés közötti átmenetet képviselő épület.</p>
	<p>VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK</p> <p>tömeg, nyílászárók, tagozatok, homlokzati vakolatarchitektúra helyrehozatali kötelezettség javasolt</p>

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Pince sor 9.
HRSZ	1918
RENDELTE TÉS	pince
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>A Pince sor legautentikusabb pinceépülete</p> <p>VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK</p> <p>az egész épület helyreállítása javasolt, akkor példaértékű lehet a többi pince átépítéséhez</p>

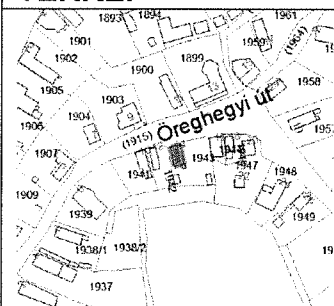

CÍM	Öreghegyi út 14.
HRSZ	1943
RENDELTETÉS ÉS	Nem ismert
ÉPÍTÉS ÉVE	Nem ismert

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Eredeti rendeltetése egyszerű utcáról történő szemrevételezéssel nem megállapítható. Helyéből, és az utcára nyíló ablak kis méretéből feltételezhető, hogy esetleg prэшázként szolgált.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Tömeg, fa oromfal, a tornác kapja, és minden más, eredeti részlet

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

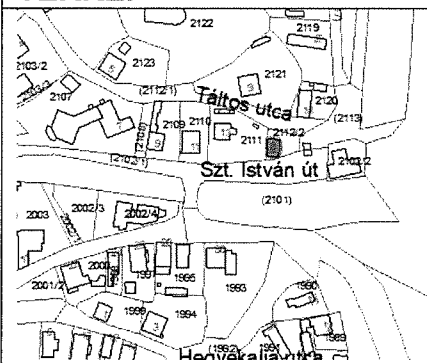
CÍM	Tisza u. 9.
HRSZ	2004/2
RENDELTETÉS ÉS	lakóház, kisebb kúria, vagy nyaraló lehetett, ma lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 környékén
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>Kúriaszerű épület, ennek megfelelő beépítési móddal, az utcától hátrahúzva, oszlopos tornáccal. Utcával párhuzamos gerinc, a hajlásszög a nagyobb fesztáv miatt a helyben szokásosnál kisebb. Mérete, arányai kiemelik a vele egy korban épült egytraktusos lakóházak sorából.</p> <p>Anyaghasználata építési korának megfelelő, gerébtokos fa nyílászárók, vakolt falak és tornácoszlopok, égetett kerámia cserép héjalás.</p>
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	<p>Minden megőrzött, eredeti elem, különösen az ablakok és a tornác. Az épület belső értékei átépítéskor vizsgálandók.</p> <p>Az épület homlokzatainak készülő hőszigetelő rendszer alkalmazása nem szerencsés.</p> <p>A telken új épület, épületrész nem helyezhető el, kivéve a 3 m épületmagasságot meg nem haladó télikert. Az épület a tetőtér irányába bővíthető.</p>

CÍM	Szent Istvánút 15.
HRSZ	2112/2
RENDELTE TÉS	Nem ismert
ÉPÍTÉS ÉVE	Nem ismert

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A Duna-parti ház a XX. század első felében épülhetett. Elhelyezkedése, kialakítása alapján a rendeltetése a Dunához kapcsolódhatott. Legnagyobb értéke tradicionális megjelenése, és hogy nagyon jól illeszkedik a környezetéhez.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

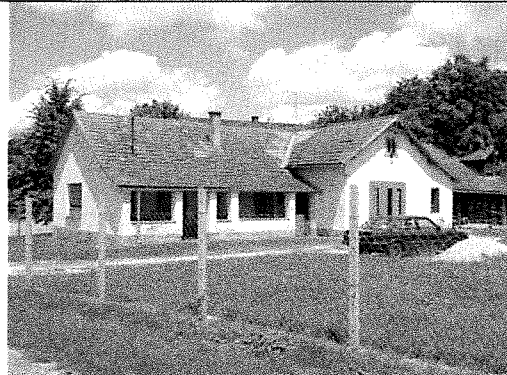
Az épület tömege

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

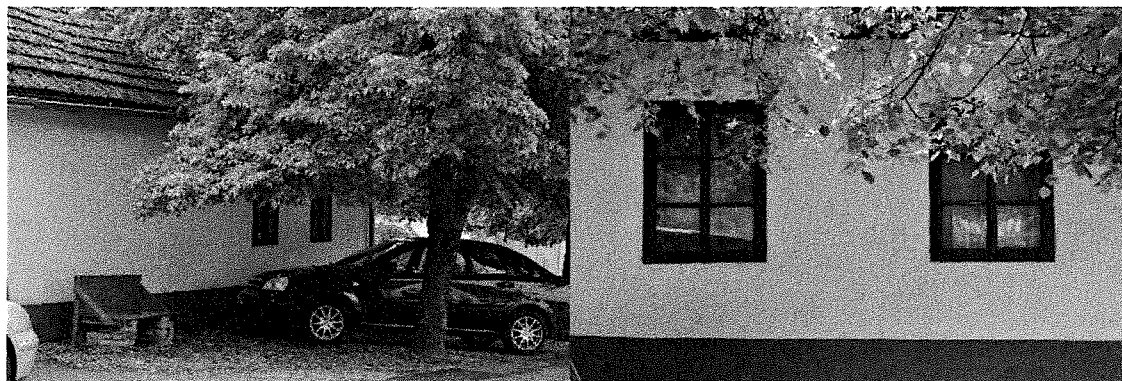
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Táltos utca 1.
HRSZ	2126
RENDELTE TÉS	eredeti rendeltetése ismeretlen, ma üzlet
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

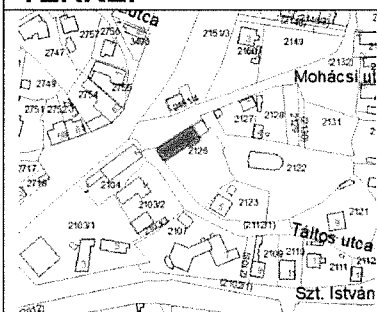
2005

2017

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Az épület több fázisban épülhetett. a Táltos utcához közel eső rész XIX. századi, a keresztszárny később épülhetett, vagy a XX. században átalakították. A régi részen a Mohácsi ucai homlokzat ablakai eredetiek, a Táltos utcai jellegtelen, valószínűleg innen elbontották az épület elejét. A régi épület tornácát 2005 óta eltelt időszakban falazták be. Az épület nekifut a Rác templom telkét határoló, szinte függőleges partfalnak.

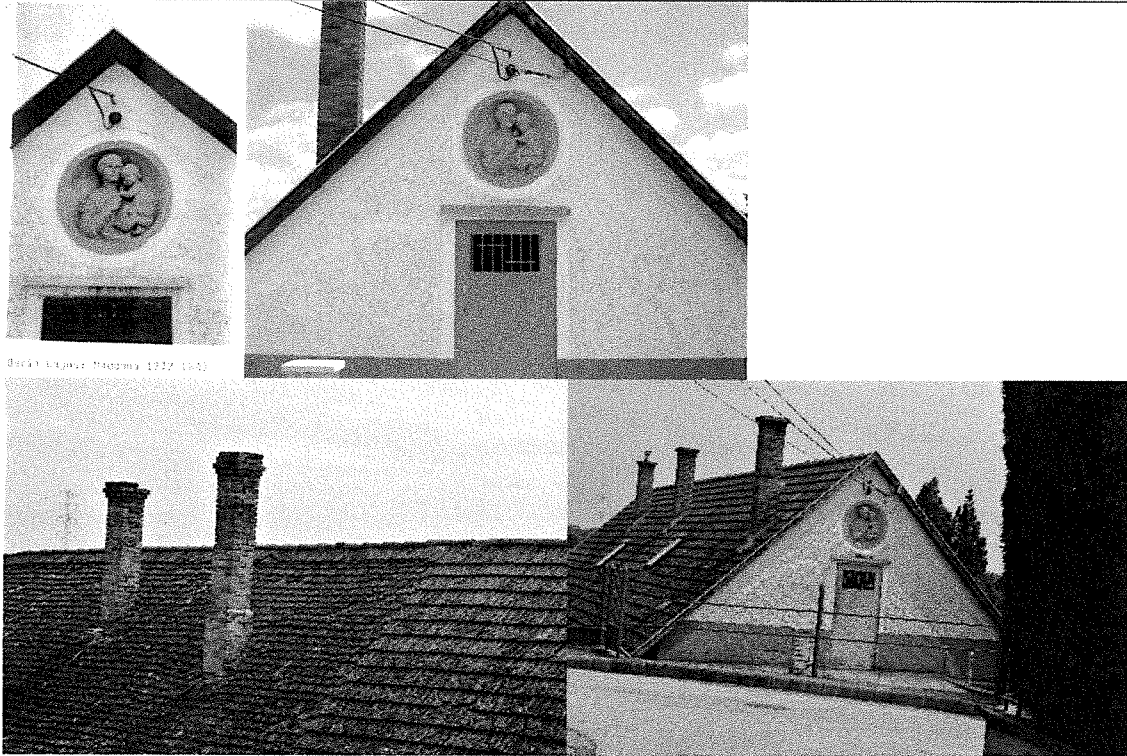
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

tömeg, nyílászárók
a befalazott tornác helyreállítandó!

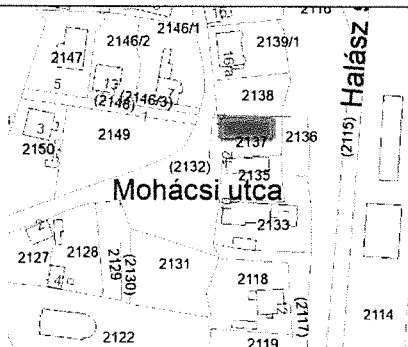

CÍM	Mohácsi u. 12.
HRSZ	2137
RENDELTELTÉTEL	Lakóépület, nyaraló
ÉPÍTÉSÉVE	1870 körül

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Berán Lajos nyaralója volt, ő készítette a tondót. A művészlől és feleségéről készült fénykép arról tanuskodik, hogy a ház átépült.

Eszerint a tondó máshol, vagy máshogy volt, mert ma nem ilyen a terep.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

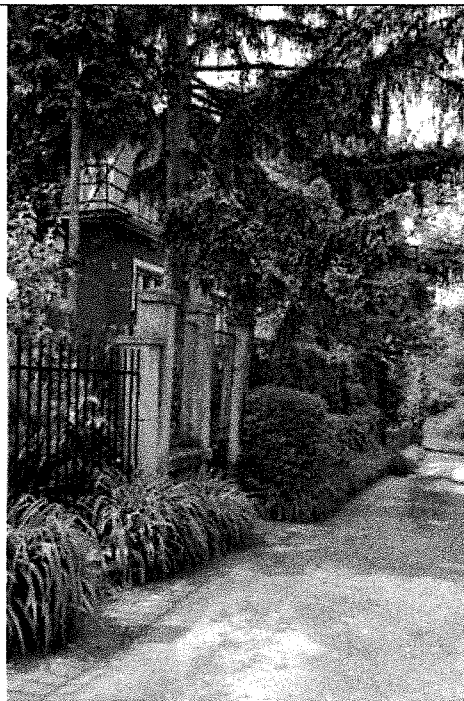
É3 - 8. Madonna – műkő dombormű (Berán Lajos)
Tondó

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

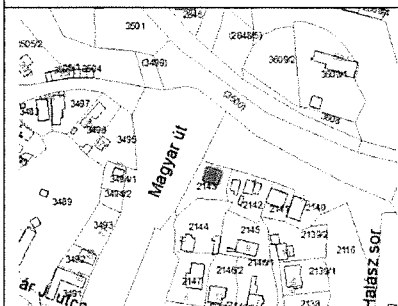
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Halász sor 2.
HRSZ	2143
RENDELTELT ETÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

TERKEP

RÖVID LEÍRÁS

Dunaújváros egyetlen kora-modern (Bauhaus) stílusú épülete

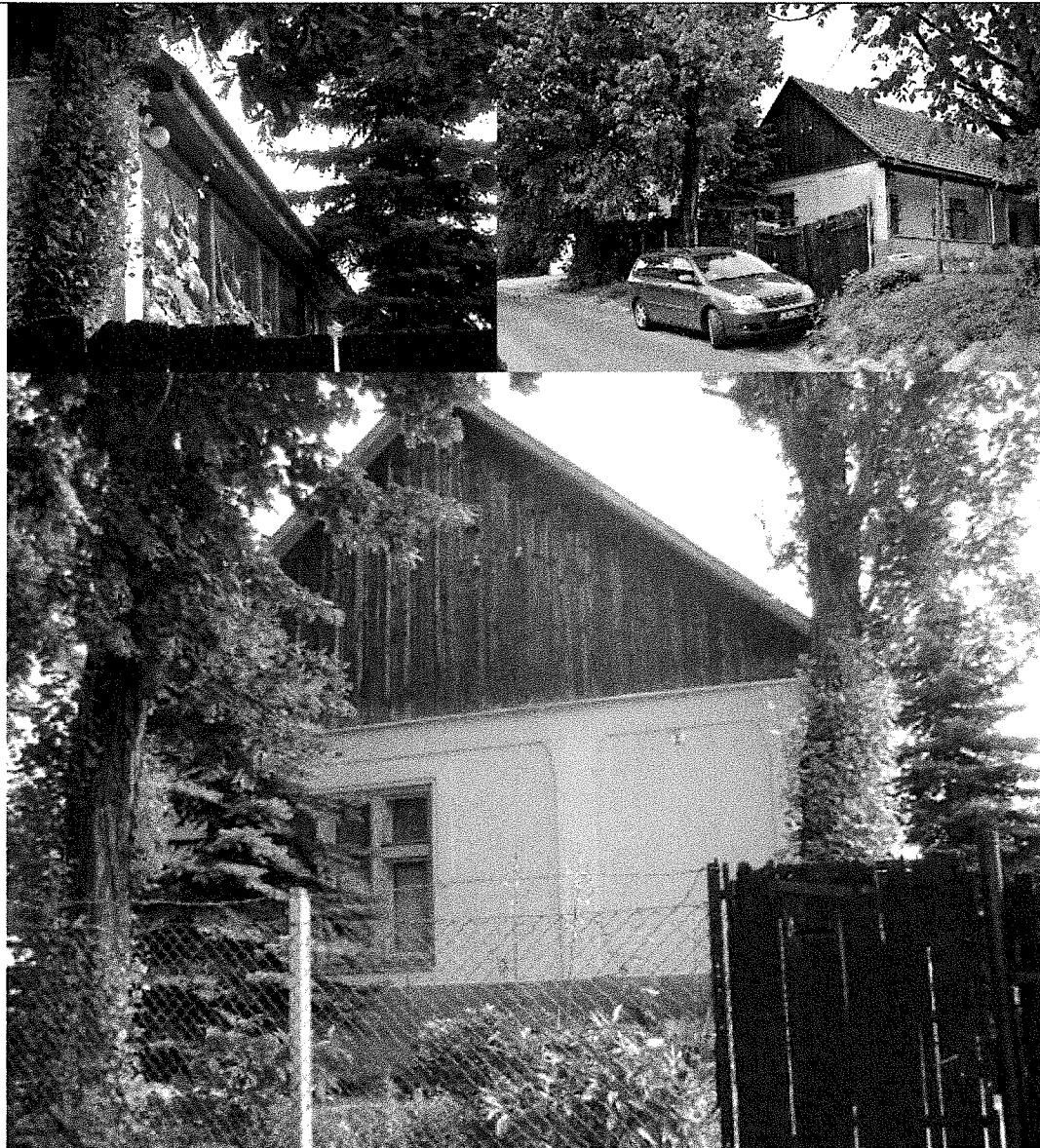
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

tömeg, nyílásrend, korlátok, kerítés

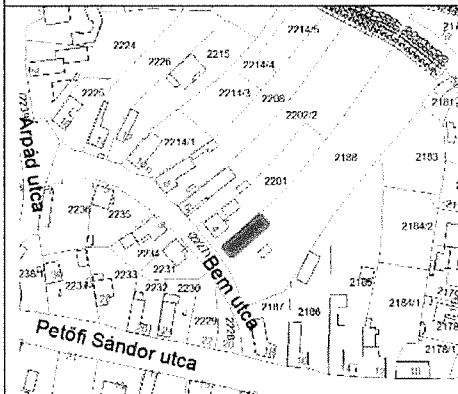

CÍM	Bem utca 2.
HRSZ	2188
RENDELTELTÉTEL	Lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Tornácos, fa oromzatos atipikus parasztház, egyedi fekvéssel. Az ablak 3 osztatú, a tornácnak utcai bejárata nincs.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

utcaképben megjelenő részek
ablak, vakolatarchitektúra, fa oromzat, fa kerítés

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

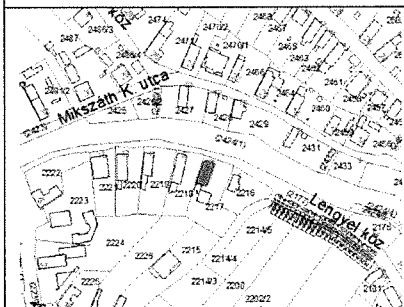
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Lengyel köz 7.
HRSZ	2217
RENDELTELTÉTEL	Lakóház
ÉPÍTÉSÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

egyszerű deszkaoromzatos ház, eredeti, az oromzat tengelyében elhelyezett ablakkal, közepes állapotban
 érdekessége az előkertes telepítés

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

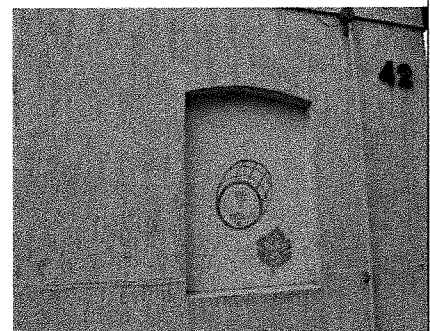
utcaképből megjelenő, és a XIX. századi részek

CÍM	Petőfi Sándor u. 42.
HRSZ	2250/1
RENDELTETÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

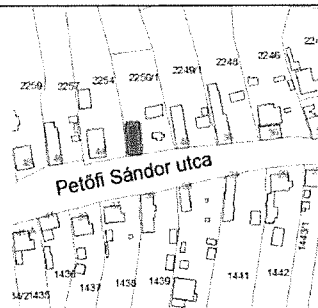

2005

2017

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A homlokzati felirat alapján 1923-ban épült. A tornác felett nem készült esőcsendesítő, ezért a tető a szokásosnál magasabb. A melléképülettel együtt hangulatosan zárja körbe az udvart. 2005 óta az ablakokat kicserélték, és az új ablakokat sötétbarnára színezték.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

tömeg, utcai homlokzat

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

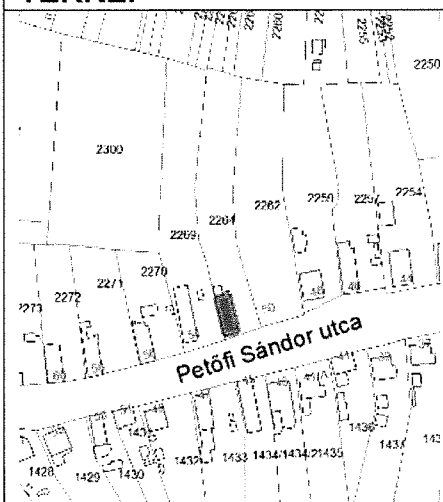
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Petőfi Sándor u. 52.
HRSZ	2264
RENDELTETÉS ÉS ÉPÍTÉS ÉVE	Lakóház

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő XX. századi tornácos lakóépület.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

tömeg, utcaképben megjelenő homlokzati elemek

CÍM	Petőfi Sándor u. 64.
HRSZ	2274
RENDELTE TÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

2005

2017

TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	XIX. századi polgári lakóház
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	utcai homlokzat, ablakok, vakolatarchitektúra
	javaslat: a redőny eltávolítása, falvizesedés megszüntetése

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/,,/,, önkormányzati rendelethez

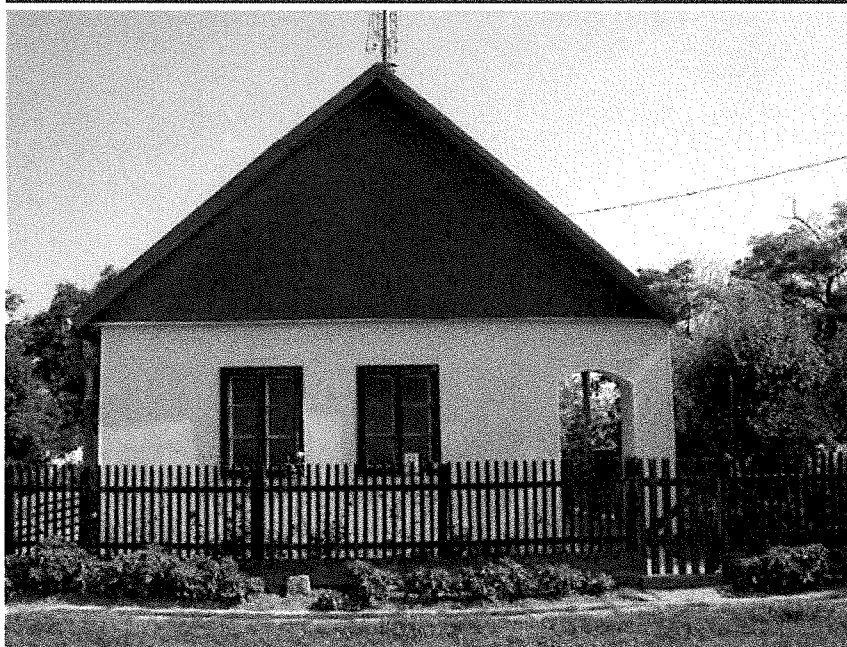
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Petőfi Sándor u. 72.
HRSZ	2278
RENDELTETÉS ÉS ÉPÍTÉS ÉVE	Lakóház

Védett területen belül

2017

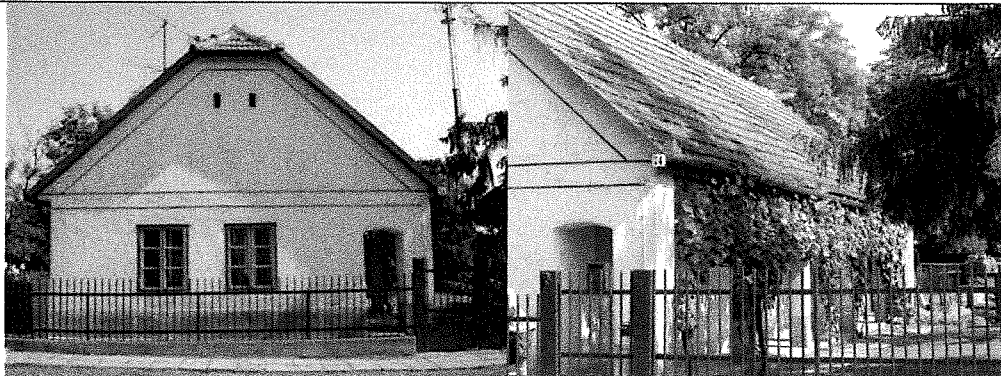

2005

TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	A fésűs beépítésbe illeszkedő, vélhetően XX. századi lakóház.
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK tömeg, és az utcaképben megjelenő részek

CÍM	Petőfi Sándor u. 74.
HRSZ	2279
RENDELTE TÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

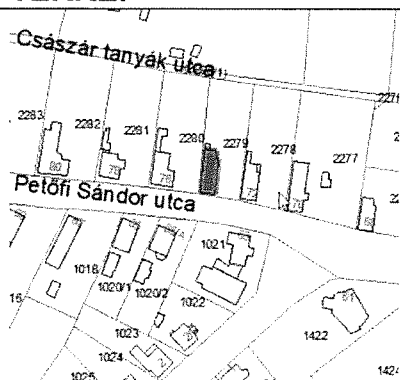

2005

2017

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző, jó arányú gazdag parasztház, kis konttlyal, 2005-ben műemléki védelemre javasolta egy tanulmány.

Azóta a homlokzatát átalakították, ezzel elveszítette korábbi értékeinek egy részét.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

tömeg

az eredeti nyílásrendet vissza kell állítani, a klinkertégla kereteket javasolt visszabontani

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Temető u. 13.
HRSZ	2461
RENDELTETÉS ÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtti ház helyén, 1940 felirat

Védett területen belül

2017

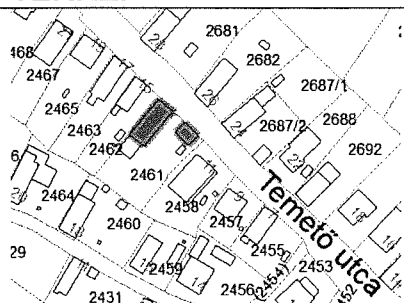

2017

2005

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző parasztház, az utcára kiépült melléképülettel. Jókarbantartása példaértékű.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

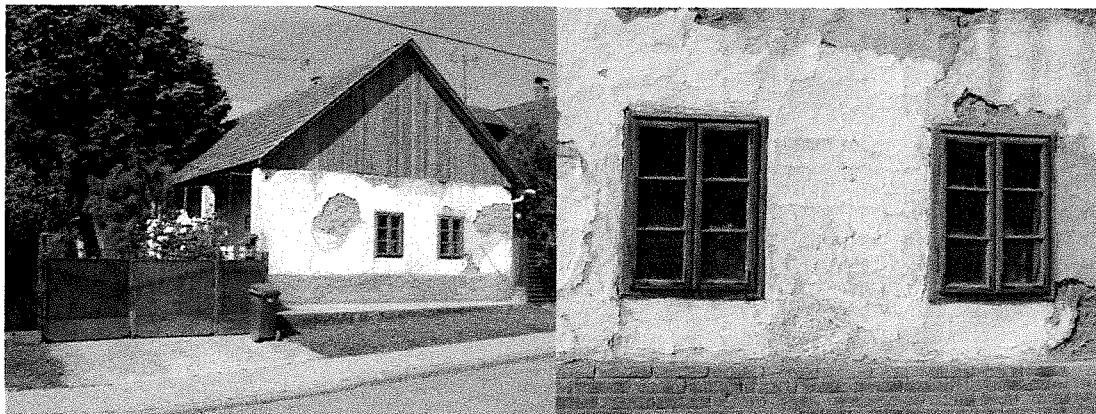
az egész épületegyüttes, de különösen az utcai ablakok és vakolatarchitektúra

CÍM	Temető u. 37.
HRSZ	2548
RENDELTETÉS ÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

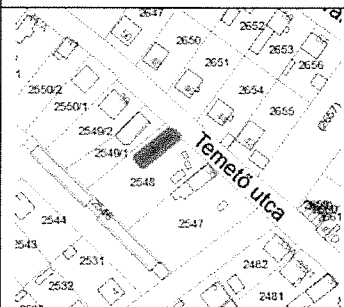

2017

2005

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, helyi hagyományt őrző XIX. századi parasztház, téglalábazattal, fa oromfallal.

Az oromzatot már 2005-re egyszerűen bedeszkázták. Azóta leszigetelték a homlokzatot és kicserélték az eredeti, jó arányú és osztású ablakokat, és lefestették a téglalábazatot.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Az utcai homlokzat szakszerű helyreállítása javasolt

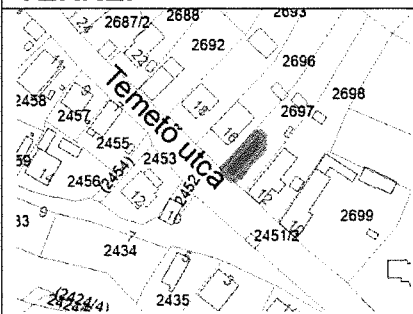
2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez
 2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Temető u. 14.
HRSZ	2697
RENDELTETÉS ÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

A fésűs beépítésbe illeszkedő, jó arányú, helyi hagyományt őrző kis parasztház. Utcai tornácbeyárata nincs. A fa nagykapu illeszkedik az épülethez.

Utcaképi jelentősége és a múlt iránti tiszteletből megőrzése kiemelt közérdek!

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

HELYREHOZATALI KÖTELEZETTSÉG javasolt ennek során szakértő felügyelettel kell biztosítani az eredeti részek megtartását

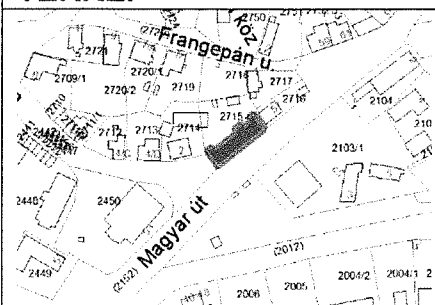

CÍM	Magyar út 55.
HRSZ	2715
RENDELTE TÉS	Lakóház
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

teljesen átalakított utcai homlokzattal rendelkező, de hagyományos tömegű épület, városképi szempontból igen jelentős helyen, a templom mellett
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Csak a kapu, és a beépítés
 É3 - 4. Bejárati nagykapu

2. melléklet a településkép védelméről szóló „/,,/,, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 78.
HRSZ	2944/1
RENDELTETÉS	lakóház, kisebb kúria
ÉPÍTÉS ÉVE	XX. század első fele
Védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>Kúriaszerű épület, ennek megfelelő beépítési móddal, az utcától hátrahúzva, előkerttel. Utcával párhuzamos gerinc.</p> <p>Anyaghasználata építési korának megfelelő, gerébtokos fa nyílászárók, vakolt falak, égetett kerámia hornyolt cserép héjalás.</p> <p>VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK</p> <p>Minden megőrzött, eredeti elem, a fehér szín és a vakolatarchitektúra is.</p> <p>Megőrzendő a kerítés is.</p> <p>Az utcai homlokzatra új tetőfelépítményt építeni nem szabad, az utcára néző tetőn csak tetősíkban fekvő ablak helyezhető el.</p> <p>Az oromfalon a szellőzőnyílások mérete, alakja nem változtatható meg, esetleg az oromfal belső síkján elhelyezett ablakkal lezárható.</p> <p>Összességében az utcai homlokzatot minden változtatás nélkül kell megtartani, az esetleges tetősíkban elhelyezett ablakokat leszámítva.</p>

2.1.2. Vegyes és középületek

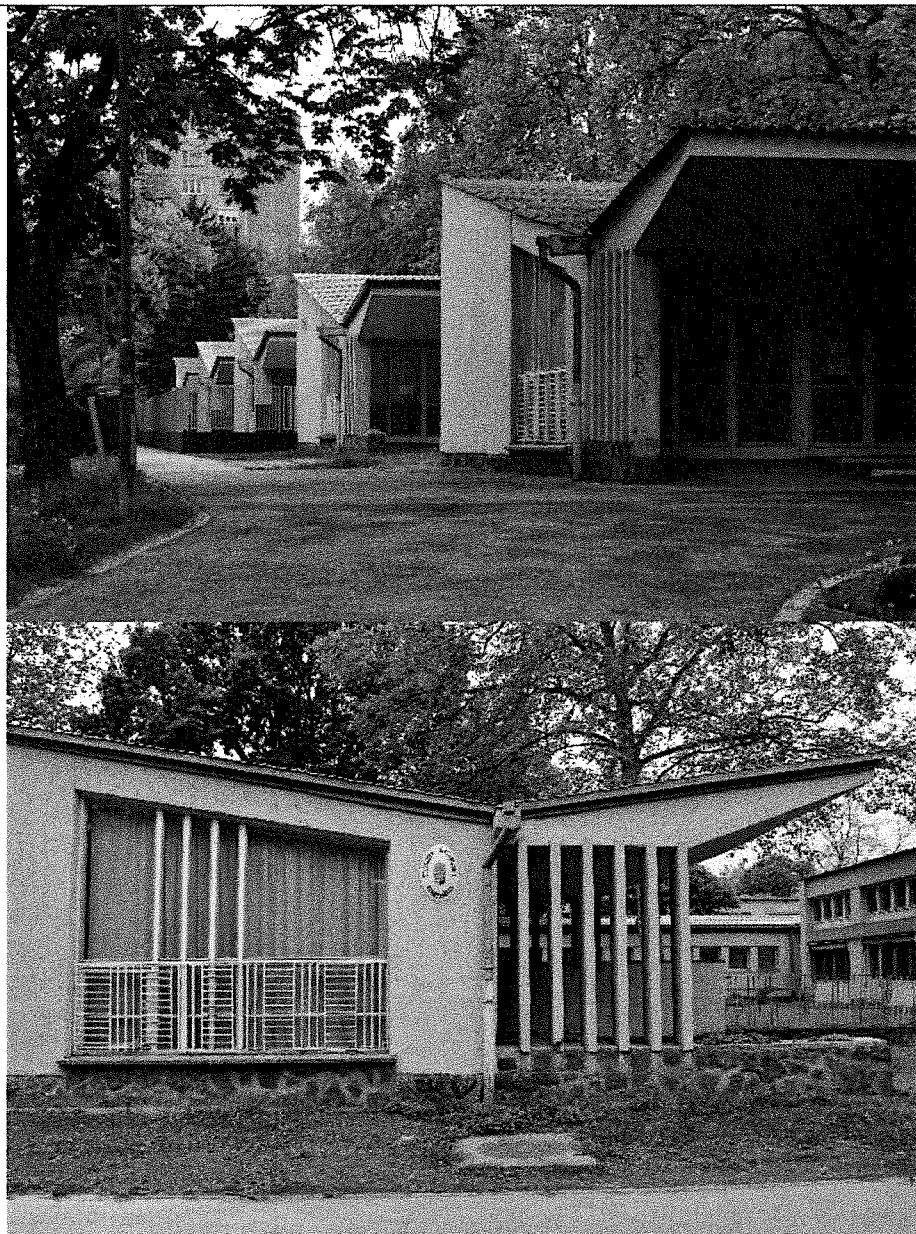
2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

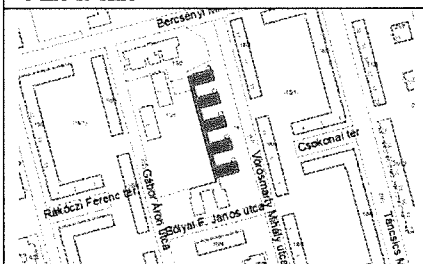
CÍM	Bercsényi u. 8-10.
HRSZ	1/2
RENDELTETÉS	Szilágyi Erzsébet és Hild József Iskola
ÉPÍTÉS	B. Császár Ildikó
ÉPÍTÉS ÉVE	1957-1959
Védett területen kívül	
	
átalakítás előtt	
	
átalakítás után	
2017	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEM
	<p>É2/5. Mátyás anyja –2 méter mély dombormű (Laborcz Ferenc) a műemléki helyreállítás szabályai szerint</p>
RÖVID LEÍRÁS	
<p>Az épület a szocreál után újra induló ún. 60-as évekbeli modern fontos korai példája. A beépített szintenkénti alapterület 2000 m², a tervezett tanulói létszám 1344 fő, elkészülése idején Közép-Európa legnagyobb iskolája volt. szimmetrikus elrendezésű iskola két fő egységből áll: a tantermi szárny, melyhez nyaktagokkal kapcsolódnak a tornatermek, és a rá merőlegesen elhelyezkedő, központi lépcsőházzal kapcsolt éttermi szárny a konyhával. A részben vasbeton vázas, főhomlokzati kialakításában nagyraszteres épület a 60-as évek modern építészetének sajátosságait előlegezi meg. A főlépcső haraszi tömlépcső, a főbejárat két oldalán a relief Laborcz Ferenc „Szilágyi Erzsébet” című 1957-ben készült műve. A homlokzatokat mázas fehér, a parapeteket zöld, a tornacsarnokot fekete majolika csempékkel burkolták, a lábzetek és a bejárat körüli szakasz haraszi mészkővel burkolt. A bejárat íves előtetőben rejtett világítás készült. Az 1977-ben elvégzett homlokzat-felújítás során – tervezője Mészáros Kálmán – a mázas majolika burkolatokat-hőszigetelő vakolatréteggel látták el. A tornatermek ferde síkú, rendszeresen beázó főhomlokzatát lefaragták függőlegesre és az üvegfalat üveggel váltották fel. Az épület nagyméretű, alumínium szerkezetű ablakait hőtechnikai okok miatt kicserélték. A kényes átalakítás rontott az épület eredeti megjelenésén.</p>	

CÍM	Vörösmarty M u.
HRSZ	24/2
RENDELTETÉS	Bölcsőde
ÉPÍTÉSZ	Kapsza Miklós
ÉPÍTÉS ÉVE	

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

az egész épületegyüttes, a részletekkel együtt

a Bolyai utcai épületrész nem védett, átépítése javasolt

RÖVID LEÍRÁS

Az 1960-as magyar modern építészet jeles példája. Az alaprajzi kialakítása funkionalista és az alaprajzi logikát követi az épület tömege is.

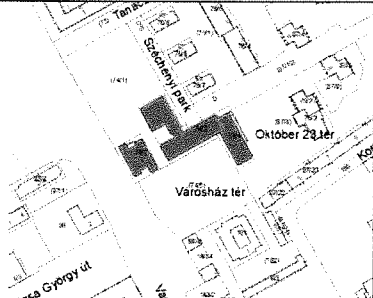
2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Városháza tér 1-3.
HRSZ	74/2, 74/3, 74/4
RENDELTETÉS	Városháza és Bíróság
ÉPÍTÉS	Weiner Tibor és Baranyai Ferenc
ÉPÍTÉS ÉVE	1965-70

védett területen belül

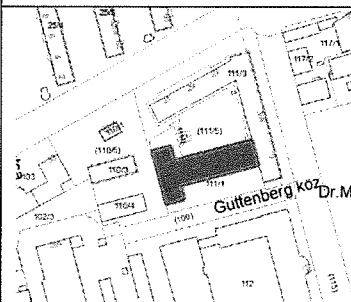
TÉRKÉP	VEDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	a torony homlokzatképzése

RÖVID LEÍRÁS
<p>A főtér körül 1953-ig a terveken a tanácsházán kívül a párt és az államhatalom épületei sorakoztak, melynek központi eleme a Dózsa György út tengelyében, a Dunának háttal álló, a város névadójának, Sztálinnak monumentális szobra lett volna. Helyére a Sztálin halála után készült rendezési terveken színház került, melyhez tölcse-szerűen kialakított épületsor vezetne. A tervezett épületekből, a korábban megépült pártházon kívül – jelenleg múzeum – mindössze a tölcse déli oldalán lévő (az FE9 és az FE10 jelű) nagypaneles lakóházak épültek meg.</p> <p>Az 1961-ben készült modern jellegű tanulmányterven Weiner a korábban szintén általa készített tanulmánytervekben már javasolt toronyépületet megtartotta, a hozzákapcsolt alacsonyabb szárnyakban – az időközben kibővült program alapján – az MSZMP szervezete nyert elhelyezést. A megvalósításra több ütemben került sor: elsőként a toronyház épült meg. A betegeskedő Weinertől, aki 1965-ben meg is halt, Baranyai Ferenc (DTI) vette át a tervezést. Az engedélyezési terveket 1965-ben már ő jegyezte, a fő tömegformát megtartva, de részleteiben átdolgozva a toronyház terveit. A második ütemben készülő, 2 emeletes szárnyak engedélyezésére 1968-ban került sor, a Weiner által több helyen konzolosan kiugratott, változatos tömegsziluettel elképzelt szárnyakat Baranyai leegyszerűsítve dolgozta át. A komplexum 1970-re nyerte el végleges formáját.</p>

CÍM	Guttenberg köz
HRSZ	111/1
RENDELTELTÉTEL	Nyomda
ÉPÍTÉS	1953

védett területen kívül

TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	<p>egyedi épület nagy belmagassággal</p> <p>funkcióváltás javasolt valamilyen közösségi, vagy egyetemi, de akár sport rendeltetést kaphatna</p>

RÖVID LEÍRÁS

A nyomda első terveit még Fábrián István (VÁTI) készítette 1952-ben, a T alaprajzú nyomda a Tánicsics Mihály utca és Szórád Márton utca közötti területre épült volna fel. A tervezést 1953-ban Solta Ádám vette át. A nyomda épülete átkerült a Tánicsics Mihály utca túloldalára, és az utcára merőlegesen, a Gutenberg közzel párhuzamosan, a Dózsa György út és Tánicsics Mihály utca frontján az D5 jelű lakóházzal kapcsolták össze, a félbemaradt ételgyár építkezésének helyén. A Gutenberg köz vonalában álló lapostetős nyomda T alaprajzú, részben alápincézett, földszintes épület, a beépített alapterülete 1494 m², párkánymagassága 7,5 m. Szerkezetek: kőbeton sávalapozás, téglaváz vasbeton pillérekkel, monolit vasbeton födémekkel. Vakolt-festett homlokzatok műkö lábazattal és ablakkönyöklővel, a főpárkány húzott. Az épület homlokzatait nagyméretű ablaksor tagolja, a könyöklő konzolja a lábazaton ül. A fejpületet attika-párkányzat koronázza.

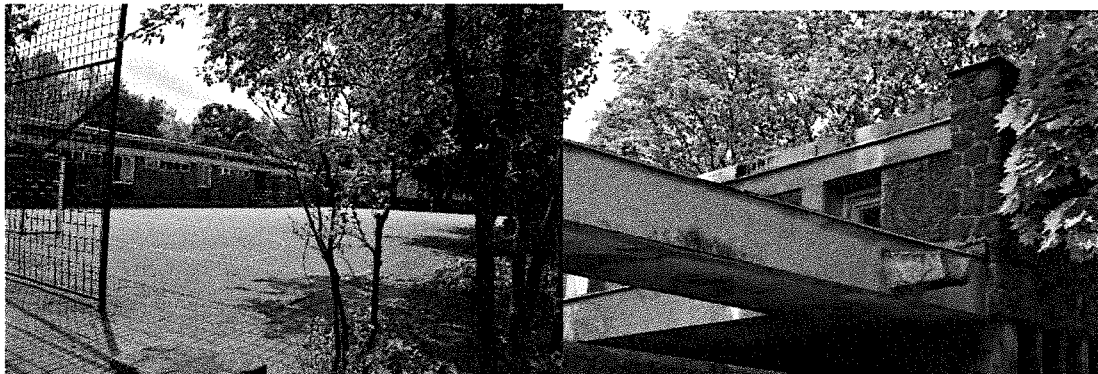
2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

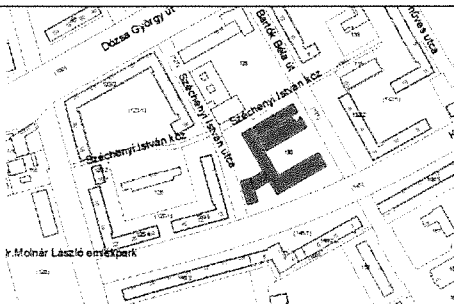
CÍM	Táncsics Mihály u. 1/a
HRSZ	112
RENDELTE TÉS	Dunaújvárosi Főiskola
ÉPÍTÉS Z	Malomsoky József (VÁTI)
ÉPÍTÉS ÉVE	1952
védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	É3 - 1. Kapubejárat, vakolatdísz, felirat – főiskola bejárat
RÖVID LEÍRÁS	
<p>Az épületen 1986-ban homlokzattfelújítási és fűtéskorszerűsítési munkákat végeztek, 1989-ben az eredeti tetőfelépítményt megtartva építették be a tetőteret, a nyílászárókat a tető síkjában tartva, ezzel az épület eredeti jellege nem sérült.</p> <p>Az L alaprajzú, 12 tantermes épület, a főépület pince+földszint+2 emeletes, a tornatermi szárny egy szinttel alacsonyabb, beépített alapterület 6000 m². A főépület középfolyosós, középtengelyében a homlokzatból félkörívesen kiugró előcsarnok, az udvar felőli oldalon a pihenőig egymenetes, a pihenőtől kétmenetes lépcső.</p> <p>A belső kialakítás dekoratív. Az előcsarnok oldalfala pilaszterekkel tagolt, két oldalt faltükrőben stukkórelief. Az emeleti zsidongók tere 4 műmárványozott oszloppal osztott, padozat márványmozai lap, vörös sávokkal kazettázva, oldalfalakon pilaszterek, a mennyezeten profilozott gerendázat. A mennyezeti faltükrők stukkókeretekkel és az egykorú kovácsoltvas csillároknál rozettákkal díszített, az oldalfalakon kovácsoltvas falikarok sorakoznak. A homlokzatok sima vakolással (a földszint falsávozott), színes meszeléssel, műkö nyíláskeretekkel, oszlopokkal és díszítésekkel kerültek kivitelre. A francia forradalmi építészet szigorú klasszicizmusából eredeztethető félköríves rizalit (de hazai előképként az 1834-es váli Ürményi-mauzóleum és az 1930-as neobarokk debreceni Déri Múzeum is említhető) középtengelyében páros oszlopokkal keretezett, egyenes gerendázattal lezárt kapuzat nyílik, az attikafalon a kohászati technikum eredeti címere látható 1953-as évszámmal. Szerkezetek: beton sávalapozás, felmenő szerkezet téglaváz vasbeton pillérekkel, földemeket Bohn és kisebb részben monolit vasbetonból kiviteleztek, a tetőszerkezet fafedélszék, azbesztcement pala héjalással.</p>	

CÍM	Cím: Széchenyi I utca
HRSZ	Hrsz.: 130
RENDELTE TÉS	Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium és Vendéglátóipari Szakközép Iskola
ÉPÍTÉSZ	
ÉPÍTÉS ÉVE	

É2 – védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

Az épület tömege a homlokzatok, elsősorban a trapézlemezzel zsaluzott nyersbeton lábazat, vörös terméskő burkolat, a nyersbeton, vagy műkövel burkolt attikák és tetőlemez, a zártszelvény oszlopok és a nyílászárók színe és osztása

RÖVID LEÍRÁS

A szocreál korszakot követő modern építészet szép példája: változatos a tömegalakítása, igényes az anyaghasználata. Figyelemre méltó a korszak divatos megoldása, amikor nyílást hagytak a fedett-nyitott tér lefedésén a (meglévő?) fának.

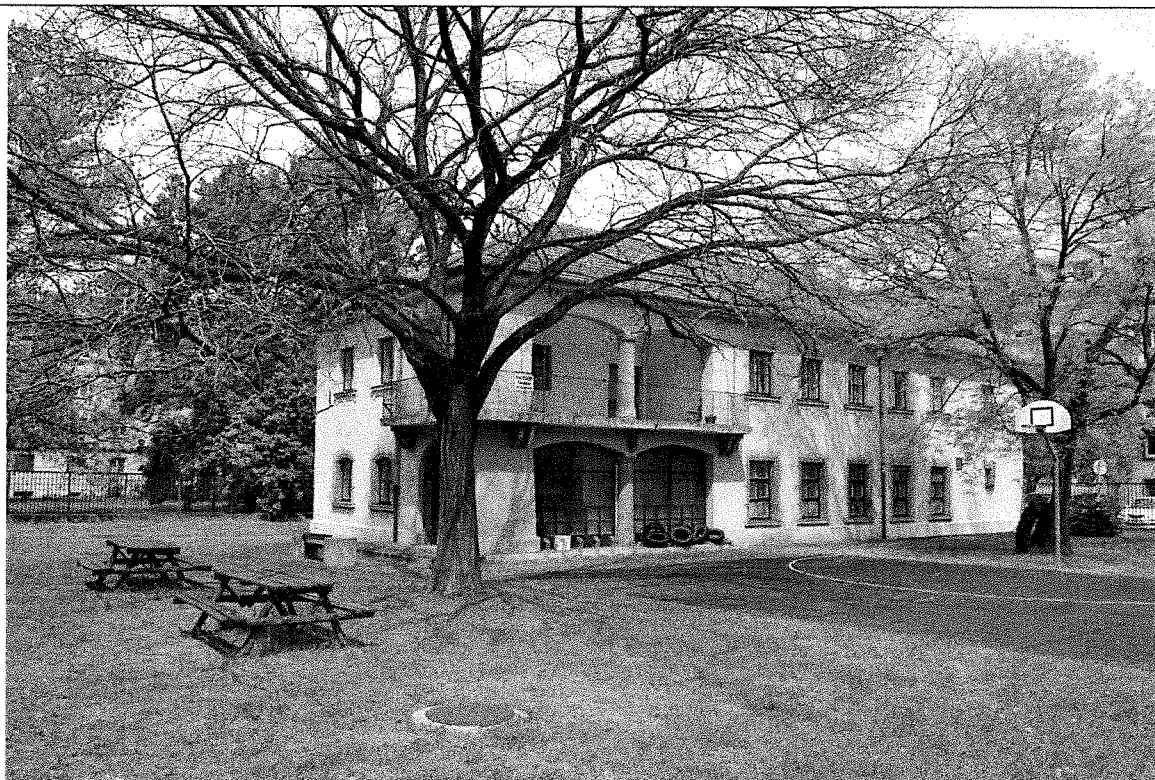

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

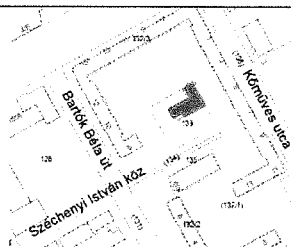
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Cím: Bartók Béla u 6/b
HRSZ	Hrsz. 133.
RENDELTELTÉSTÉS	60 fős (III. számú) bölcsőde, jelenleg családsegítő központ
ÉPÍTÉS	építés éve: 1953
ÉPÍTÉS ÉVE	építész: Lovász György (VÁTI) Cserba Dezső típus terve alapján, statikus tervező Rollkó Géza

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

É1 - 7. Erkély-, ablakrácsok, zászlótartók

RÖVID LEÍRÁS

A bölcsőde helykijelölése Weiner Tibor főépítész 1952-es helyszínrajza alapján történt, egy lakóépületekkel körülépített udvaron

A vasmunkák terveit Wydler Károly készítette.

Szabadon álló L alaprajzú, a lapostetős rövidebbik szárny eredetileg földszintes volt, a bejárata előtt oszlopos tornáccal, a hosszabbik szárny emeletes, a végein kontyolt nyeregtetővel. A rövidebbik szárny emeletréépítési tervét 1971-ben Mészáros Kálmán (DTI) készítette.

Családsegítő központtá való átalakítása 1987-ben történt Ladóczki Attila (Generálterv) tervei alapján, ekkor a 2 szintes terasz földszintjét beüvegezték.

Szerkezetek: alapozás kőbeton, felmenő része téglaváz, a födémek előregyártott vasbeton gerendák között vasbeton lemez, fa fedélszék, hornyolt tetőcseréppel.

A déli oldalon a gyerek foglalkoztatók elhelyezése miatt a földszinti ablakok nagyobb méretűek és egyenes záródásúak. A rövidebbik szárny belső oldala tornácos, hármas szegmensíves nyílással, az oszlopokat a beüvegezés miatt körbeköpenyezték.

CÍM	Vasmű út 39-41. és Dózsa György út 1.
HRSZ	139/1, 139/2
RENDELTETÉS	Irodaház és az egykori Arany Csillag szálloda
ÉPÍTÉSZ	Zilahy István és Spiró Éva ; kovácsoltvas díszek tervezője Wydler Károly ; statika irodaház Szalay János , szálloda Bartha Tibor ; a szálloda belső építésze Minári Pál , földszinti étterem és konyha Forgó Gábor
ÉPÍTÉS ÉVE	1954

Védett területen belül

TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	<p>É1/ 5. Lépcsőházi ablakok, belső vakolatarchitektúra.</p> <p>A volt szálloda udvarának közhasználatra való megnyitása esetén az udvart üvegtetővel kell fedni, az udvarban a kő lábazat, a nyílászárók kökeretei, a kovácsoltvas rácsok megtartandók, az üvegmozaik látványa biztosítandó,</p> <p>a Dózsa György tér felé a hozzáépítés anyaghasználatában, formavilágában a meglévőtől különböző, de azzal harmonizáló legyen: a térbeli kapcsolatok és arányok tekintetében, homlokzatképzésben és a szín- és anyaghasználatban, és a földszinti zárófödém fedése is homlokzati kialakítást kapjon.</p>

RÖVID LEÍRÁS
<p>Két utca vonalában szabadon álló sarokház, összetett alaprajzi elrendezésével meghatározó téralkotó eleme a két főútvonalnak és a mögötte kialakított térnek. Kialakítása pince+fszt+3 emeletes, párkánymagassága 14,85 m. A lábazat harashti kemény mészkő, ablakkeretek műkö felületek kváderezéssel. 1984-ben a tetőtér egy részét beépítették. 1987-ben korszerűsítették a fűtést, a homlokzati és belső nyílászárókat Teschauer rendszerű ablakokra cserélték.</p>

2. melléklet a településképi védelméről szóló „,/,,, önkormányzati rendelethez

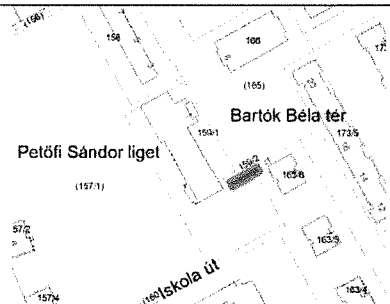
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Szórád Márton u 6/a
HRSZ	150
RENDELTE TÉS	Pavilon és fedett átjárók
ÉPÍTÉS ÉVE	1952-53
ÉPÍTÉS Z	Krizka György, Schöner Béla
É1 védett területen belül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	
RÖVID LEÍRÁS	
<p>A F+3 szintes lakóházak közé ékelt földszintes üzletet tartalmazó épület előtt pilléres árkád fut végig. Az üzletet a későbbiek során újraosztották, a raktárból is üzlethelyiséget alakítottak ki, ennek kapcsán az árkád felé portálablakot és bejáratot nyitottak, az épület mögé belső udvarral toldalék is készült. Részben alapincézett. A park felé eső szélein rizalitos. A Szórád Márton út vonalában álló két lakóházhoz átjárókkal kapcsolódik. Párkánymagassága 4,10 m, ami a két szomszédos épület övpárkányával egyezik meg, alapterülete 395 m².</p> <p>Szerkezetek: téglaváz, előregyártott vasbeton gerendák, a pince felett monolit vasbeton födém, a tetőzet mögött nem járható, enyhe lejtésű lapostető, melyet attikafal takar. A nagy alapterületű üzletet 4 vasbeton pillér osztja ketté. A pilléres árkádsor az épületet közrefogó lakóházak homlokzati síkja elé lép. A főhomlokzat az árkádsor mögött 7 tengelyes, melyek közül 4 portálablak, a hátsó homlokzat 11, az északi oldalhomlokzat 4, a déli 3 tengelyes. Tömegében és részleteinek formájában is jellegzetes szocreál épület, a tervekhez képest néhány díszítő motívum elmaradt.</p>	

CÍM	Bartók Béla tér 3-7.
HRSZ	159/2, 158
RENDELTELTÉTEL	Árkádos pavilonsor
ÉPÍTÉSÉVE	1953
ÉPÍTÉSZ	Krizka György (VÁTI), statikus tervező Komlóssy István
védett területen belül	

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

RÖVID LEÍRÁS

A Bartók Béla teret zárja le déli irányból.

Az alapincézetlen, egyszintes, árkádsorral kombinált épületegyüttes a Bartók Kamaraszínházat és a Május 1. utca 9. számú házat köti össze. Az árkádsor mögötti három épületegység eredetileg újságárusító pavilon, nyilvános WC-blokk és kerékpártároló volt. A középső árkádszakaszt ismeretlen időpontban üzletté alakították.

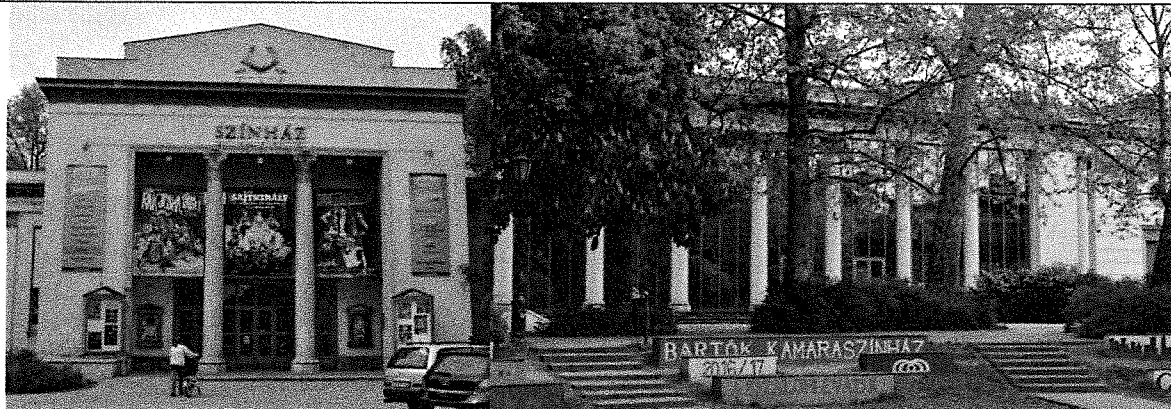
A pilléres architrávós árkád téglapilléreinek egyszerű kialakítású a fejezete és a lábzata, a földém vasbeton lemez. A pavilonok szintén téglapillérekkel készültek, a kitöltő falazat klinkertégla, és Horcsik-födémmel fedettek.

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

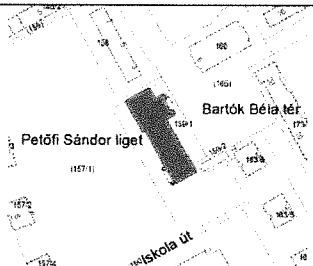
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Bartók Béla tér 1.
HRSZ	159/1
RENDELTELTÉSTÉS	Bartók Béla Színház
ÉPÍTÉSÉVE	1952-53
ÉPÍTÉS	Kiss Dezső (VÁTI) statikus Bartha Tibor

É1 védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

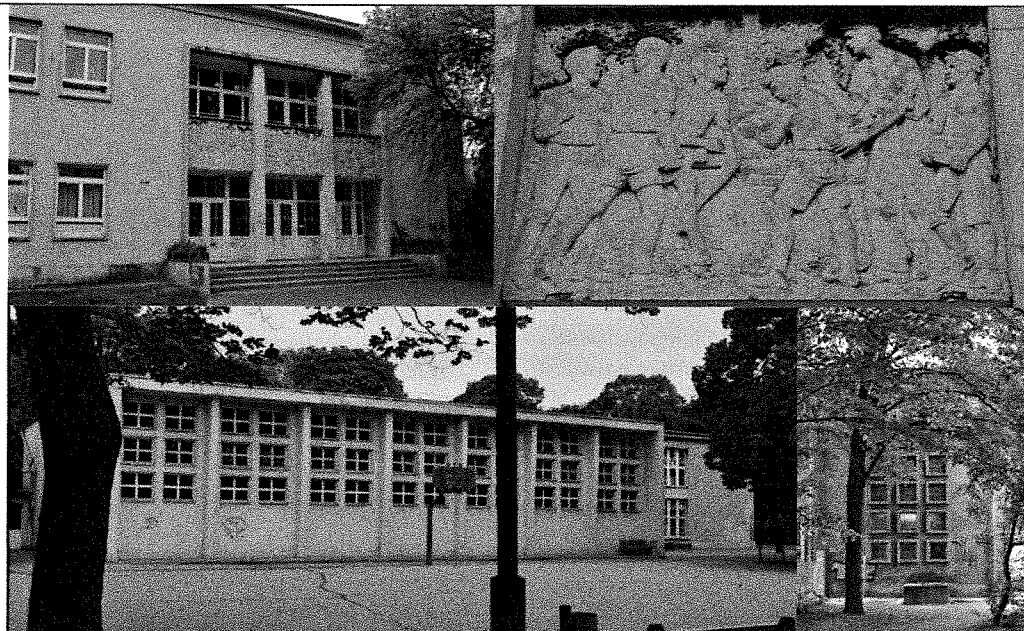
É1/25. Színes üvegablak (Z. Gács György)
Az átalakítás ellenére is jól őrzi egyéni szocreál karakterét.

RÖVID LEÍRÁS

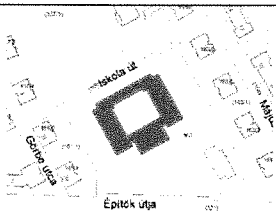
A belsőépítészeti részleteket Minári Pál tervezte. Aszimmetrikus homlokzati kiképzését az indokolta, hogy a főbejáratot a Babits Mihály utca tengelyébe állították, az épülettömbbel viszont a Bartók Béla tér nyugati térfalát kellett lezárni. Két funkcionálisan is elkülönülő épülettömbből áll, tagolása és homlokzatképzése a lakóházakénál ünnepélyesebb. Beépített alapterülete 1408 m². A párkánymagasság az alacsonyabb részen 10,2 m. A timpanonos bejárat portikusz kiugrik a főhomlokzattól, a két szintet átfogó oszlopok kannelúrozottak, kompozit fejezetűek, mögötte a szélfogó teljes szélességében nyílnak a bejáratok. Az emeleti erkély-mellvéd lapját három szignált dombormű a Művészetek, Tudomány és Művelődés allegorikus ábrázolásai díszítik – Csúcs Ferenc, 1953. Szerkezetek: a magasabb, 2 szintes csarnok rész vasbeton vázas, keretszerkezetű, rendszerbe foglalt alátámasztásokkal és téglá kitöltőfalakkal. A főbejárat és a kolonnád oszlopsora téglából falazott, kőburkolatú. Az előcsarnok vasbeton oszlopai műmárványozottak, a kétkarú lépcső a jobb traktusba került. A színházterem erkélye az emeleti előcsarnokból közelíthető meg, az előcsarnok a félgömb-kupolás felülvilágítón át kapja a fényt, felette nyolcszögű lanterna. A félgömb üvegablakait Petőfi Sándor János vitéz-ének jeleneteiből Z. Gács György komponálta (1953–55). Az 1 szintes színházi rész, valamint a 2 részes irodarész téglaváz. A színházi szárny szakasza 9 tengelyes, a tengelyeket félpillérek választják el, keskeny ablaknyílásokkal. A Petőfi liget felőli homlokzat a színházterem szakaszán enyhén visszalép a homlokzat síkjából, eredetileg kolonnádos volt, melyet beüvegeztek 2001-ben (Rombauer Gábor (Térműhely Kft.) tervei alapján. Ekkor a színházterem is átalakították. Tagolása azonos a főhomlokzatéval, annyi eltéréssel, hogy a két szélső és középső tengelyben ajtó nyílt. A 2 szintes épületrész homlokzati szakasza 8 tengelyes, az 5. tengelyben bejárat, az emeleten erkéllyel. A szabadtéri színpad szakaszának homlokzat fülkés, a fülkét oszloppár keretezi, középen kétszárnyú kapu, felette körablak. A fülkét elfalazták, de a homlokzati tagolást átvették. A nyílások egyszerű tagolású kőkeretezéssel készültek.

CÍM	Petőfi Liget 2.
HRSZ	162
RENDEL TETÉS	Vasvári Pál Általános Iskola
ÉPÍTÉS ÉVE	1950-51
ÉPÍTÉS Z	Schall József és Zilahy István (VÁTI)

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Védendő az egész épület.
Országos védelemre javasolt.

RÖVID LEÍRÁS

A tanítás 1951 szeptemberében kezdődött meg, azonban 1953 februárjáig az épület egy részében működött Sztálinváros Tanácsa is.

Klasszikus modern stílusú, szabadon álló, szárnyanként változó magasságú, kétemeletes iskola, kislejtésű lapostetővel fedett 4 épületszárnya udvart zár körül. Az igazgatói (északi) szárny párkánymagassága 9,5 m, a tantermi szárnyaké 8 m. Az igazgatói szárny két szélén nyílik a 3-3 tengelyes főbejárat, a tantermi szárnyak csatlakozási pontjában a kétkarú lépcső pihenővel, földszinten a tantestületi irodák, az emeleten szaktantermek találhatóak. Az igazgatói szárny oldalfolyosós, míg a tantermi szárnyak középfolyosós elrendezésűek. A tornatermi szárny tömbje a két tantermi szárny síkja elé ugrik. A főhomlokzat 70,5 m széles, a portikusok között 16 tengelyes, kőkeretezésű ablakokkal, travertinlap burkolata költségtakarékosság miatt nem készült el. Az 5 fellépővel megközelíthető két kapuzat pillérei két szintet fognak át, az erkélymellvéd domborműves díszítésű, az iskolai életből vett jelenetekkel, Gyenes Tamás alkotásai 1954-ből. Az oldalhomlokzatok szimmetrikusak, a lépcsőházak 3 kisméretű ablaksora az oldalhomlokzatra nyílik, a homlokzatok folytatása 20 tengelyes, a szárnyak végein a középfolyosó nagyméretű ablakai nyitják fel a homlokzatot.

A tornaterem 7 tengelyes homlokzata felfelé szélesedő trapéz pillérekkel tagolt, a homlokzat felső kétharmadát felnyitó ablakraszter tengelyenként 3x2 m-es. Az igazgatói szárny belső udvari homlokzata a földszinten árkádos, a nyílások keret nélküliek, az udvar terméskővel burkolt.

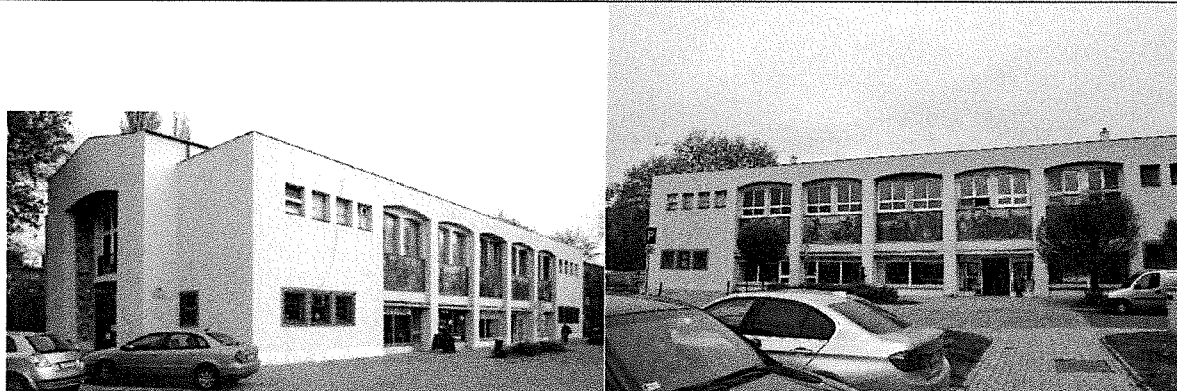

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

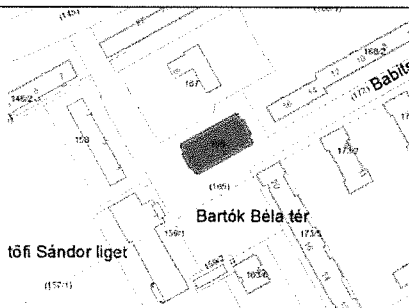
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Bartók Béla tér 8.
HRSZ	166
RENDELTETÉS ÉS	Béke Étterem és Üzletház
ÉPÍTÉS ÉVE	1951
ÉPÍTÉSZ	Vági Oszkár, statikus Garay László

védett területen belül

TÉRKÉP

VEDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

a ma bútorboltként üzemelő üzlethelyiség ritkaságszámba menő **neoncsillárjai**
az épületen lévő mozaik betétek

RÖVID LEÍRÁS

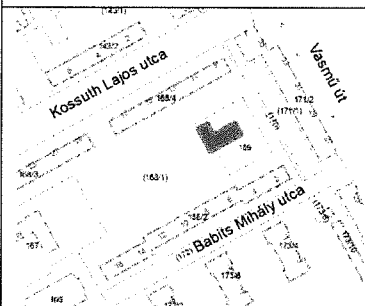
Az étterem és üzletház főhomlokzatát a Május 1. utca tengelyére tervezték. Középrésze 5 tengelyes, két szintet átfogó, szegmensíves fülkékkel tagolt, a fülkéket pillérek választják el. A földszinten a kereskedelmi egységek portáljai a teljes szakaszt kitöltik, az emeleten a fülkébe illesztett kapcsolt szegmensíves ablakok sorakoznak, a mellvédek mozaikkal díszítettek. A mozaikok tematikája és stílusa jellegzetesen szocreál.: Iván Szilárd Az építőbrigád, Hegyi György Sztálinváros építése, Rác András Martinászok, Percz Jenő Az ipar segítsége a mezőgazdaságnak, Mattioni Eszter Népi táncok című alkotásai 1953-ból. Az egykori élelmiszerboltban jelenleg is használható állapotban van az eredeti, különleges formájú alumínium szerkezetű neoncsillár.

CÍM	Kossuth Lajos utca 7/b
HRSZ	169
RENDELTETÉS	II. sz Bölcsőde (60 férőhelyes)
ÉPÍTÉS ÉVE	1953-1954
ÉPÍTÉS Z	Lovász György (VÁTI) Cserba Dezső t ípusterve alapján, statikus Rollkó Géza, a vasmunkák terveit Wydler Károly készítette

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

RÖVID LEÍRÁS

A bölcsőde helykijelölése Weiner Tibor főépítész 1952-es helyszínrajza alapján történt, egy lakóépületekkel körülépített udvaron, épült 1953–54-ben. Ebből a típusból Dunaújvárosban összesen 4 valósult meg. Szabadon álló, fordított L alaprajzú, a lapostetős, rövidebbik szára eredetileg földszintes volt, a szár belső oldala oszlopos szegmensíves tornác, ahonnan a bejárat nyílt. A hosszabbik szárny emeletes, két végén lekontyolt nyeregtetővel fedett.

Szerkezetek: kőbeton alapozás, téglaváz szerkezetes téglapillérekkel, a födécek előregyártott vasbeton gerendák között vasbeton lemez, fa fedélszék hornyolt tetőcseréppel.

A nyeregtetős szárny déli homlokzata 8 tengelyes, az épület jobb sarkán a hosszanti homlokzaton két, a rövid oldalon egy tengelyben 2 szintes, a magyarországi késő- reneszánsz hatását mutató tornác fordul át. A tornác támváltásos rendszerű (oszlop és pillér váltakozik), a sarokpillér földszinti része kiszélesedik, a kiugró erkélylemez konzolokkal alátámasztott. A rövid oldalon a tornácot utólag beüvegezték. A földszinten szegmensíves záródású, az emeleten egyenes záródású ablakok sorakoznak profilozott keretben, az emeleti ablakoknál füles könyöklőpárkánnyal. A foglalkoztató termek a déli oldalra kerültek, ezért az egyenes záródású földszinti ablakok nagyobb méretűek. Az épületen méretéhez képest jelentős mennyiségű, igényes kovácsoltvas szerkezetet alkalmaztak, például említhetők az északi homlokzaton elhelyezett zászlótartó, a tornác falba kötött erkélyrácsa és a vizesblokkok rombuszmintás ráccsal ellátott ablakai.

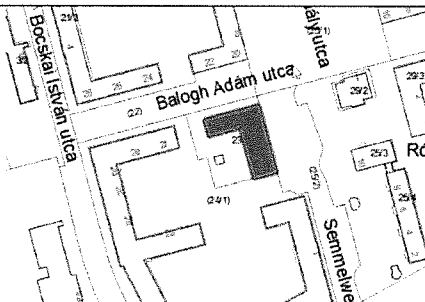
2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Semmelweis u. 5.
HRSZ	177/3.
RENDELTETTÉ S	100 férőhelyes anyaatthon és bölcsőde, ma kollégium
ÉPÍTÉS ÉVE	1955
ÉPÍTÉSZ	Jálics János és Staffer Károly, statikus Schöner Béla, 1955-től Czellez Zoltán

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

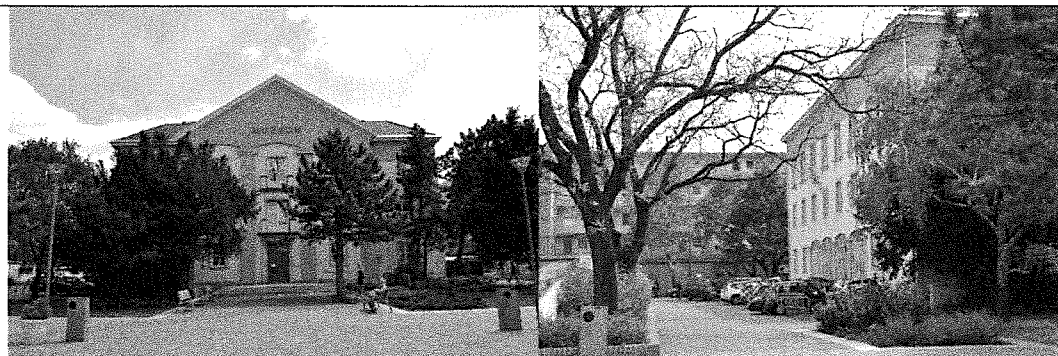
É2 /4. Ablak-, erkélyrács, kerítés, belső mészkőlap burkolat

RÖVID LEÍRÁS

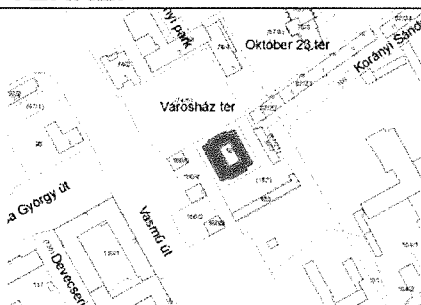
Markánsan szocreál épület, következetesen hordozza a stílusjegyeket. Jálics János a nagyszámú, szocreál stílusú kovácsoltvas rács és egyéb díszítőelem, az asztalos szerkezetek, falburkolatok, beépített szekrények terveit is elkészítette. Az L alaprajzú saroképület, pince+földszint+3 emeletes, szintenkénti alapterülete 956 m². A földszinten bölcsőde a konyhával, az emeleteken a hosszabbik szárnyba nűjszülött részleg, a rövidebbikben a kismama részleg működött. A hosszabbik szárny 2 traktusos, középfolyosós, a rövidebbik szárny 1 traktusos, oldalfolyosós elrendezésű. A két szárny csatlakozási pontjánál, a bejáratnál szemben nyílik a lépcsőház kétkarú lépcsővel, mellette betegfelvonó. Az épület megjelenésében és funkcionális kialakításában a gondoskodó állam népességpolitikai törekvéseit jelenítette meg, kiemelt fontosságát mutatja, hogy az épület gazdag belső díszítésén túl a szülészeti szárny 1. emeletének jelentős részét elfoglalja a kultúr- vagy díszterem. A belsőben az előcsarnok, a lépcsőház és a folyosók színes mészkőlapokkal burkoltak, valamint megmaradtak az eredeti kovácsoltvas lámpák is.

CÍM	Városház tér 4.
HRSZ	181
RENDELTETÉS ÉS	Intercisa Múzeum
ÉPÍTÉS ÉVE	1952
ÉPÍTÉSZ	Weiner Tibor, Vági Oszkár, Malecz Erika, statikus Szalay János

védett területen belül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Az épületet nem építészeti minősége, hanem történeti jelentősége (az 1951-es beépítési terv egyetlen megvalósult darabja, a főtér legkorábbi épülete) miatt helyi védett.

RÖVID LEÍRÁS

A volt pártház tervezése a városháza koncepciójával párhuzamosan, 1951 februárjában kezdődött. A Weiner által egymással szemben elhelyezett két épület közül azonban csak a szerény méretű szocreál pártház valósult meg az eredeti elképzelések alapján, 1952 tavaszára, a főtér épületei közül elsőként.

Az épület két bejárata a rövid oldali homlokzatokon nyílik, mert a párt mellett a DISZ-központot (Demokratikus Ifjúsági Szövetség) is az épületben helyezték el, a főtér felől a párt, az ellenkező oldali, egyszerűbb homlokzat felől a DISZ bejárata nyílt.

A homlokzatok klasszicizáló jellegűek, a két véghomlokzat a rizalit szélességében timpanonszerű oromzatot kapott, a rizalit axisait óriás pilaszterek fogják egybe és három szegmensív zárja le. Megváltoztatták a tető kialakítását is: alacsony hajlású nyeregtető készült, ez az oromzatoknál zavaros tetőkontúrát eredményezett, melyre a korabeli kritika rá is mutatott. Az ablakok és erkélyek igényes mellvéd-rácsait klasszicista példák átdolgozásával Wydler Károly tervezte.

A városi múzeum és könyvtár részére 1970-ben, az új pártszékház elkészülte után alakították át.

A pince+földszint+2 emeletes, nyeregtetős épület hagyományos szerkezeti rendszerben épült, téglaváz, az árkados szakaszokon téglapillérekkel, előregyártott ÉTI födémekkel, a vasbetonból készült párkánymagassága 13 m, beépített szintenkénti alapterülete 709 m².

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

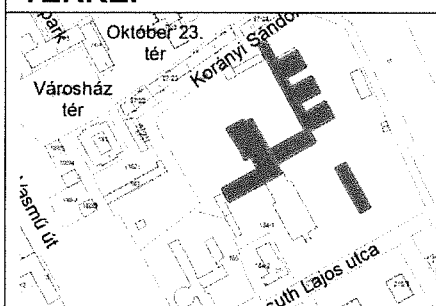
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Korányi Sándor utca
HRSZ	184
RENDELTETÉ S	Szent Pantaleon Kórház
ÉPÍTÉS ÉVE	1959-1965
ÉPÍTÉS Z	Farkasdy Zoltán (KÖZTI), munkatársak Balla Gyula, Halmágyi Károly, Nagy László, Bencsik József és B. Kovács Sándor , belsőépítészet: Fesszel Lajos, statikus Mentényi Tibor

védett területen belül

TÉR KÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEM EK

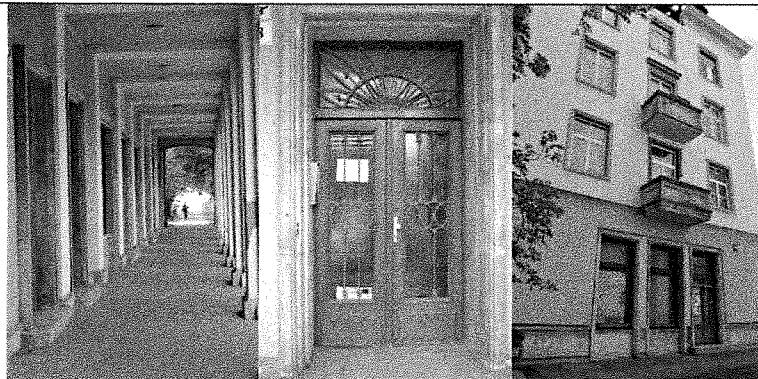
tömeg
homlokzatok burkolatai,
értékes belső részletek

RÖVID LEÍRÁS

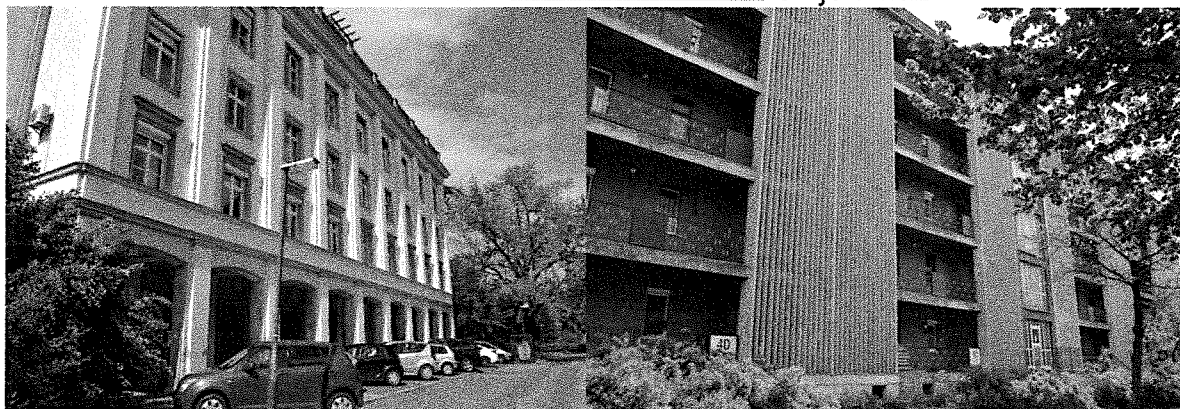
A sztálinvárosi 400 ágyas kórház terveinek elkészítését 1951 közepén rendelték meg a KÖZTI-től. A tervezési program és a kórház helyének kijelölése hosszas vita és miniszteri egyeztetést követően csak 1952 elejére vált véglegessé. 1954 nyarán, Sztálinváros építését szüneteltető kormányhatározat után „maximalistának tűnt a 400 ágyas kórház akkori programja, éppúgy, mint akkori megoldása”. Újabb egyeztetések után csökkentett programmal készültek el a 400 ágyas kórház új tervei Farkasdy Zoltán vezetésével, 1956-ban. A programban előírták, hogy „a fehérgyarmati járási kórház tervpályázatának legjobb terveiből kialakítható, helyes megoldásokat kell alkalmazni”. A kórház három fő részből áll: az egycsomópontos, 5 emeletes, T alakú főépületből, a vele egybeépített, fésűs beépítésű gazdasági és kiszolgáló épületszoportból, és a gazdasági épülettel összekötött, 2 emeletes fertőző betegek számára fenntartott épületből. A teljes épület műszaki átadására 1965 áprilisában került sor. A főépület monolit vasbetonvázaz, előregyártott panel födémekkel. A tömböt kétdilatációs hézag osztja három részre, az A és B szárnyak 2 traktusosak, a C szárny 3 traktus mélységű. A homlokzatok sárga hódmezővásárhelyi kerámialapokkal burkolt felületét a födémeknek megfelelő műkösávok osztják, az eredetileg tervezett kettős üvegezésű alumínium ablakok helyett Halaman János tervezte faablakok készültek – Halaman ablakgyára a két világháború között fogalom volt. A C szárny földszintjén lévő előcsarnokba szervesen illeszkedik Mester Sándor 40 m²-es nonfiguratív mozaik falképe. A fertőző osztály épülete és a gazdasági épületek klinkertégla burkolattal készültek. A fertőző osztály dunai homlokzatán az erős kiülésű, műkövel burkolt, tömör mellvédes erkélylemezek sávjai dominálnak. A kórház bővítésének lehetőségét déli irányban egy D szárny építésével előre betervezték.

CÍM	Kisdobos utca 1 -5
HRSZ	207/2
RENDEL TETÉS	Lakóház, üzletsor
ÉPÍTÉS ÉVE	1952-1960
ÉPÍTÉS Z	Jálics János (VÁTI)

Védett területen kívül

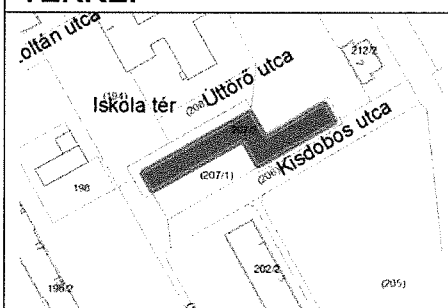

G4 jelű ház

G5jelű ház

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

É1/24. Üzletsor, mellvédrács

RÖVID LEÍRÁS

A G4 és G5 jelű lakóházak közül az utóbbi tervezése kezdődött korábban, Jálics János (VÁTI) 1952 decemberében a Vasmű úton szintén az ő tervei alapján már megépült B5 jelű L alaprajzú épület főúti szárnyának mintájára. Az építkezést többször is leállították, a homlokzatokat az eredeti tervek alapján (a G4 épülettel együtt) csak 1960-ban fejezték be, az üzletek belső kialakításával egyidejűleg. A G4-et 1958-ban tervezte Jálics (ekkor már LAKÓTERV), a kert-terveket Kirchlechner Endre készítette 1959-ben. Szabadon álló, az egymástól eltolt tengelyállással épített szárnyak észak–déli tájolásúak. A G5 2 szekciós, pince+földszint+ 3 emeletes, 12 lakásos, a földszinten üzletekkel, Dunaújvárosban szokatlanul nagy méretű (80-120 m²) 3 háromszoba-hallos, 4 négyszobás, 6 négyszoba-hallos lakással. Hagyományos épületszerkezetekkel épült. A nagypaneles technológiával kivitelezett G4 északi oldala függőfolyosós, ennek kialakítása, függőleges bordákkal való tagolása rokon vonásokat mutat az ugyanebben az időben épült, Baranyai által tervezett Korányi Sándor utcai épületszárny függőfolyosójával.

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

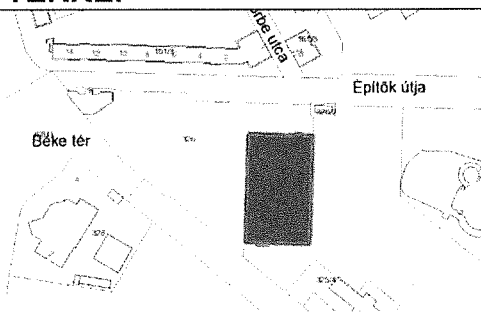
CÍM	Cím: Barátság útja 2, 2/a, 2/b
HRSZ	Hrsz. 254/4, 254/5, 254/2
RENDELTETÉ S	garzonház, klubépület, élelmiszer áruház
ÉPÍTÉS ÉVE	építés éve: 1960-62
ÉPÍTÉSZ	Finta József és Dávid János, statikus tervező Szlávik Tibor
védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	a telepítés és a tömeg
RÖVID LEÍRÁS	
<p>A Vasmú út építészeti lezárásaként egy 10 emeletes épület előtanulmányai 1959 szeptemberében kezdődtek el. Az első elképzelések szerint még munkásszálló épülethez Dávid János az Építéstudományi Intézetben készített tanulmánytervet fémzsaluzatú öntöttbeton alkalmazásával, Finta József (LAKÓTERV) pedig összehasonlító elemzést végzett az öntött, illetve monolit vasbetonváz szerkezettel történő építésről.</p> <p>A 8 emeletes toronyház és a földszintes, átriumos klubépület átadására 1962 végén került sor. A garzonháztól délre vasbeton támfallal összekapcsolt „szuper-piac” (önkiszolgáló) rendszerű ABC-áruház épült, postával, orvosi rendelővel és bárral. Az első hazai önkiszolgáló élelmiszerbolt belsőépítészeti kialakítása Mikó Sándor (KERTI) munkája volt. A modern stílusú toronyház monolit vasbeton vázas, ikersejt téglakitöltő falazatokkal készült, az épület terheit két, konzolos szerkezetű pillérsor hordja, párkánymagassága 28 m. A földszinten az előcsarnok mellett gyerekocsi- és kerékpártároló, valamint egy üzlethelyiség, a földszint és 1. emelet között szerelősínt helyezkedik el, az emeleti lakórész középfolyosós, 48 egyszobás, 32 másfél szobás lakással, a tetőn rádióklub épült. A homlokzatokon a parapet és végfalak klinker burkolatot kaptak, a pillérek, a szerelősínt és a tetősínt vasbeton fala nyersbeton, utóbbi felületeket a zsaluzás nem megfelelő minősége miatt lefestették. A földszintes klubépület a Vasmú út felől csatlakozik a garzonházhoz.</p>	

CÍM	Építők útja 2.
HRSZ	325/3
RENDELTELTETÉS	Fabó Éva Sportuszoda
ÉPÍTÉSÉVE	1975-77
ÉPÍTÉSZ	Péchy Imre

védett területen kívül

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Homlokzati üvegfal, épület tömege

RÖVID LEÍRÁS

Az ország harmadik 50 méteres versenymedencés uszodája a dunajvárosi, amelynek érdekessége a változtatható fenékszintmagasság, valamint emelő-süllyesztő rendszere.

Érdekessége, hogy társadalmi munkában és a lakosság, illetve a helyi vállalatok nagyfokú támogatásával valósult meg. 1977-ben készült el.

1996-ban felvette a két évvel korábban, tragikus hirtelenséggel elhunyt világbajnok könnyűbúvárúszó, Fabó Éva nevét.

Az acélszerkezetű lefedés 42 méteres támaszközű, e szerkezet a Dunaferrt dicséri. Egyszerű, összefogott, jó arányú tömege, belső tereinek tiszta szerkesztési módja teszik ma is korszerű hatásúvá az épületet.

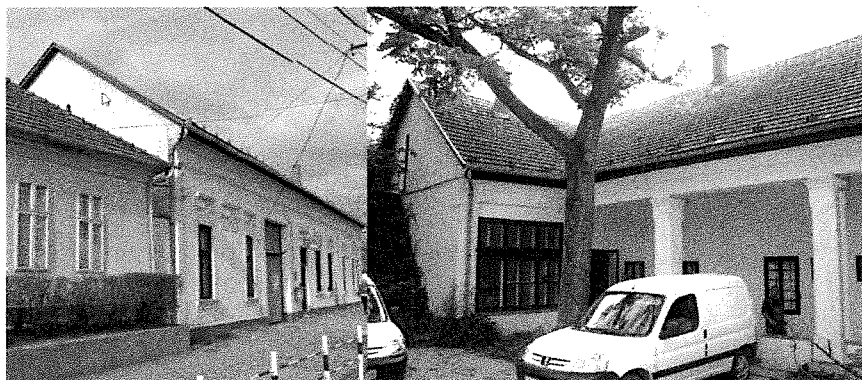

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

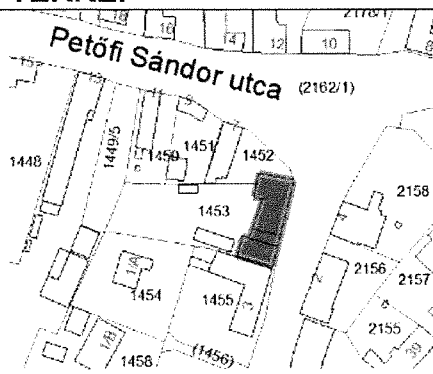
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Petőfi Sándor u. 5.
HRSZ	1453
RENDELTETÉS ÉS	posta
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Klasszicizáló, tipikusan kisvárosi polgári épület, az utcai homlokzaton stukkó díszítéssel. A tornác az utcával párhuzamos, nagyvonalú kialakítású, oszlopfős pillérekkel, az oldalszárny előtt talán már eredetileg is beüvegezve télikert jellegű. Néhány ablakát újra cserélték.

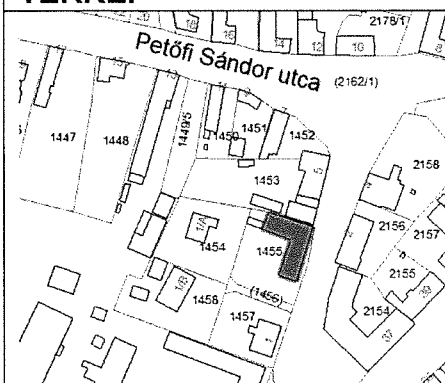
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Az egész épület eredeti állapotban megőrzendő, a kaput javasolt az épülethez jobban illő fakapura visszacserelni.

CÍM	Petőfi Sándor u. 5.
HRSZ	1455
RENDELTET ÉS	Gyógyszertár
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt
Védett területen belül	

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

XIX. századi polgári épület, eredeti utcai és udvari ablakokkal, és Dunapentelén nem szokásos kör keresztmetszetű falazott oszlopokkal.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

az egész épület megőrzendő, de különösen az ablakok és a tornác

Javasolt az utcai homlokzaton a kőporos dörzsölt vakolatot simára cserélni.

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

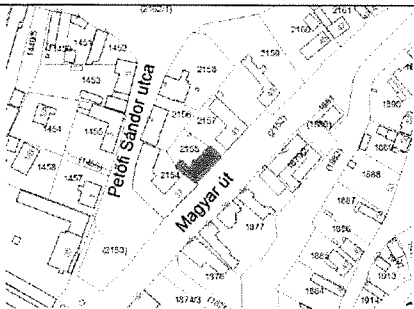
CÍM	Magyar út 25.
HRSZ	1471/1
RENDELTELTÉSTÉSI ÉVÉ	Klubház
ÉPÍTÉSÉVÉ	
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>Valószínűleg eredetileg sem lakóháznak épült. A Kultur köz a helyén álló kúria megsemmisülése után épülhetett csak be, leghamarabb ekkor épülhetett a dísztelen, egyszerű saroképület. Mivel Dunapentelén szinte nincsenek derékszögű utcametsződések, nem alakult ki hagyománya a sarok hangsúlyozásának, így ezen az épületen, Dunapentelén teljesen szokatlan módon, 45 fokban lementsették a sarkot. Az ilyen sarokképzés más településeken az 1920-as években épült egyszerű épületeken tipikusan a bolt, vagy kocsmabevjáratainak a helye volt.</p>
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	ablakok rendje, osztása

CÍM	Magyar út 39.
HRSZ	2155
RENDELTELTÉST	üzlet
ÉPÍTÉSÉVE	

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Az épület városképi szempontból kiemelkedő jelentőségű helyen, a központban áll. Tömege hagyományos, de teljesen átalakították a homlokzatot

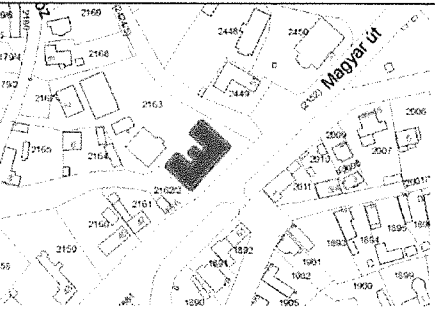
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

Bejárati nagykapu
Csak a kapu, amely viszont feltétlenül megőrzendő, mert a hajdan gyakori kaputípus kevés megmaradt képviselőjének egyike.
Színe jól kirajzolja egyedi kialakítását.

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 49.
HRSZ	2163
RENDELTETÉ S	Iskola
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>Az iskola 1907-ben épült, a Dunapentelei Állami Elemi Mindennapos Iskolát a korábbi községi közös iskola helyén emelték, miután azt és az izraelita iskolát anyagi nehézségek miatt államosították, és bezárták. Az épületben kapott lakást az iskola igazgatója és az iskolaszolga, 1920-tól pedig itt működött a község óvodája is.</p> <p>Az épület Magyar utcai homlokzatán 1924. november 16-án avatták fel Bory Jenő szobrász I. világháborús emlékművét.</p> <p>Az iskola épülete a 2. világháborúban jelentős károkat szenvedett, de szinte eredeti állapotában visszaépítették.</p>
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	É3 - 2. 1914-18-as hősi emlékmű - műkö (Bory Jenő)

2.1.3. Templomok és egyházi épületek

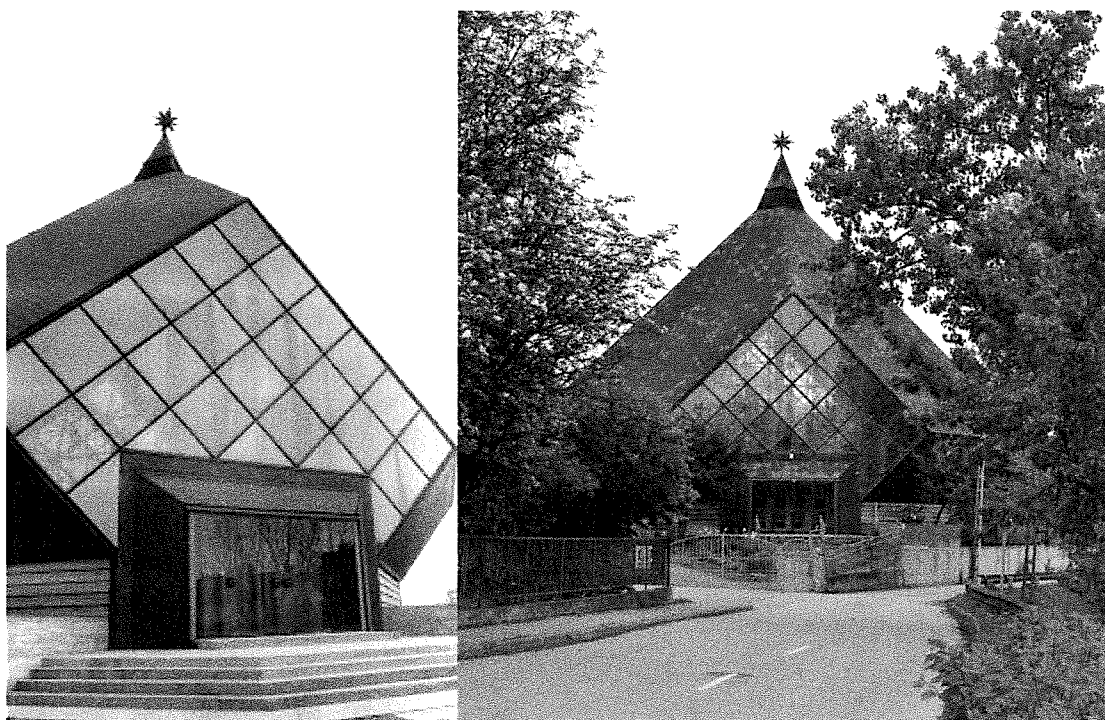
CÍM	Szilágyi Erzsébet u. 34.
HRSZ	1526/4
RENDELTETÉS ÉS	Evangelikus Templom és parókia
ÉPÍTÉS	Nagy Tamás (Ybl díjas)
ÉPÍTÉS ÉVE	1996
Védett területen kívül	
	
	
TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>A háromhajós templomhoz torony, parókia és paplak is kapcsolódik. A burkolat tégláját helyenként réz- és faelemek egészítik ki. A templomtér mindössze 175 m². A tojásdad alaprajz a végtelent és az életet szimbolizálja. A dísztelen épület elsősorban tömegével és ívelt formáival hat.</p> <p><i>„Mindenképpen szimbolikus jelentést szerettem volna adni a templomnak. Ezt - a hitélet újjászületését is szimbolizáló - tojásformában leltem meg. Így az egész épületegyüttes, a templom, a parókia, a gyermekház tojásformában lett összefogva, melynek a csírája, mintegy az újjászületés lehetőségét is mutatva, a kerek gyermekház. Ugyanakkor erősen rímel az erdélyi erődtemplomokra is, hiszen körbekerített térből lehet bejutni a templomba.” Nagy Tamás</i></p>
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK
	Az egész épület, egységében, és a kerítés is.

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/,,/,,, önkormányzati rendelethez

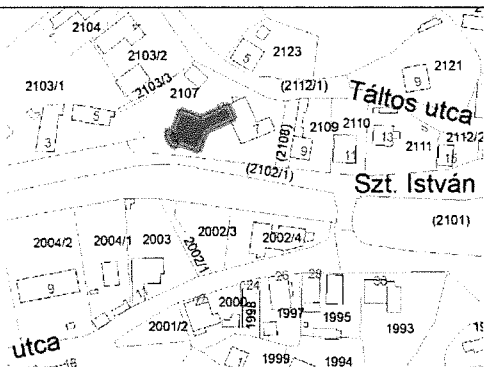
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Szent István u. 7.
HRSZ	2107
RENDELTETÉS	Református Templom
ÉPÍTÉSZ	Szabó István (Ybl díjas)
ÉPÍTÉS ÉVE	1982-85

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Az épület acélszerkezete az itteni acélgyártásra utal, de a belülről látható, csillag alakzatú szerkezet a református szimbolikát is érvényre juttatja. Környezetébe jól illeszkedik, egyszerre feltűnő és tájba simuló.

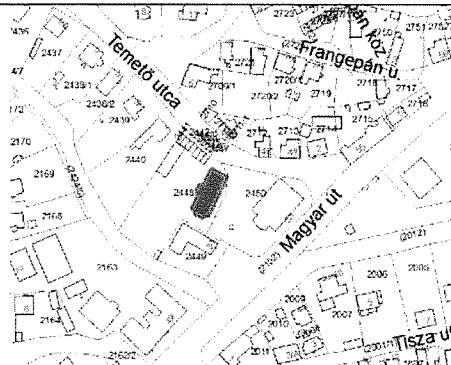
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

CÍM	Temető u. 1.
HRSZ	2448
RENDELTE TÉS	Római Katolikus Plébánia
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 előtt

Védett területen belül

TÉRKÉP

RÖVID LEÍRÁS

Építési korszakára jellemző, egyszerű épület.

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

tömege, ablakok

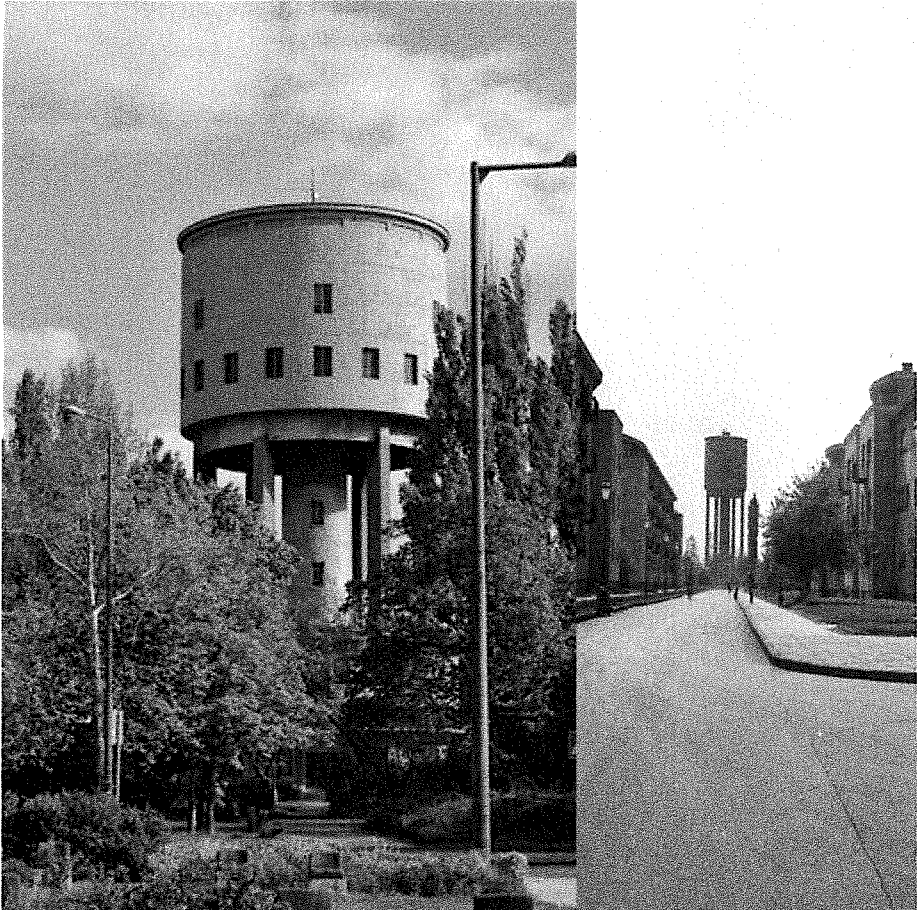
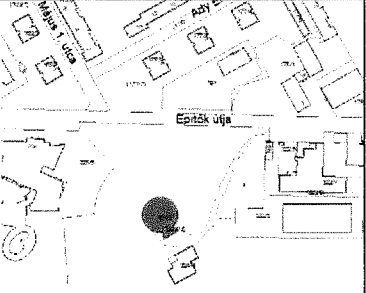
2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez
 2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Magyar út 53.
HRSZ	2450
RENDELTETÉS ÉS ÉPÍTÉSZ	Római Katolikus Templom
ÉPÍTÉS ÉVE	1864
Védett területen belül	

TÉRKÉP	RÖVID LEÍRÁS
	<p>1747-1748-ban épült fel az első Szentháromság templom, melyet 1752-től egyházmegyes plébános lát el. A régi templom helyére emelik 1862-1864 között a mai neoromán stílusú Szentháromság plébániatemplomot.</p>
	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

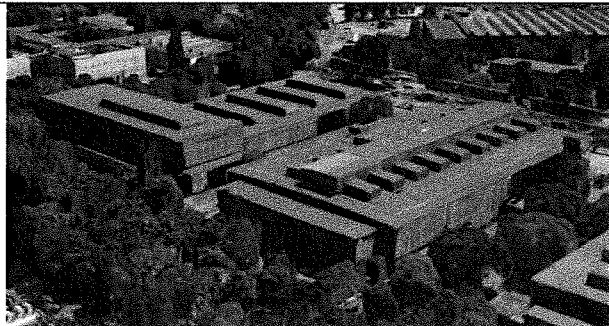
2.1.4. Ipartörténeti emlékek

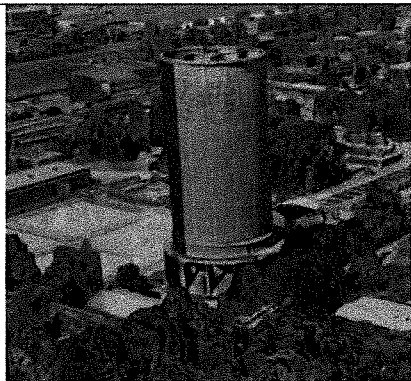
CÍM	Építők útja 7.
HRSZ	324/2
RENDELTET ÉS	Víztorony
ÉPÍTÉSZ	
ÉPÍTÉS ÉVE	1951
Védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	az egész műtárgy, minden elemével együtt
RÖVID LEÍRÁS	
<p>A korszak építészeti szokásainak megfelelően a víztornyot a Május 1. utca tengelyében helyezték el, ezzel mintegy lezárva a lakóterületet, és kellő hangsúlyt adva neki. Építésének idején a korszerűség, a kényelem, az új életstílus jelképe volt.</p>	

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/”, önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Vasmű tér 1-3.
HRSZ	331/1
RENDELTTETÉS	Vasmű főbejárat és irodaház
ÉPÍTÉS	Szendrői Jenő és Lauber László (IPARTERV), belsőépítész Simay Lajos
ÉPÍTÉS ÉVE	1952
Védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
térkép 	Munkás-paraszt szövetség – freskó (Domanovszky Endre) Főkapu – kovácsoltvas (Lehoczky János)
<p>Az épületegyüttes három funkcionálisan elkülönülő egységből áll: igazgatósági épület, díszkapuzat és kultúrterem. Az egykori Sztálin Vasmű D1 jelű igazgatósági épületének és kultúrtermi szárnyának első terveit 1951-ben készítették. A modern jellegű, 23 tengelyes, 3 emeletes irodaépületből és a hozzá délkeletről nyaktaggal kapcsolódó, egy szinttel alacsonyabb kultúrteremből álló épületegyüttest a tervezés következő fázisában 180 fokkal elfordították. A megvalósítást több ütemben tervezték, a kivitel a nagyraszteres tagolású, kőlapokkal burkolt, aszimmetrikusan az épület délkeleti végén elhelyezett 4 tengelyes bejárattal rendelkező 3 szintes irodaépület építésével kezdték meg 1951-ben. A második ütemben megvalósított kultúrtermi szárny kiviteli terveit az 1951. októberi építéskongresszus után át kellett dolgozni szocreál irányba. A kivitelezés Szendrői és Lauber 1952 májusi terve alapján indult meg. Az áttervezés elsősorban a főbejáratot érintette, oszloppáros, 3 tengelyes monumentális diadalkapu készült a Vasmű út reprezentatív lezárására. A nyitott a csarnok hátfalán a kapuk felett Domanovszky Endre 1954–55-ben készült háromrészes, mintegy 3,5 m magas munkás–paraszt szövetséget ábrázoló seccoja díszíti. Az áthajtó csarnokból közvetlen bejárat nyílik a jobbra eső, a főbejárattal együtt épült kultúrtermi szárnyba.</p> <p>Kivitelre azonban Salamon István 1953 augusztusában átdolgozott terveit kerültek. A földszinti és emeleti előcsarnok padozatát haraszi és piszkei kőlapokból geometriai mintázattal rakták ki. A padlófűtés nyílásainak rácsozatát egyedi tervek alapján gyártották le. A 3. ütemben megvalósított bővítés során délkeleti irányban 31 tengelyesre meghosszabbították a homlokzatot egy négyzetes alaprajzú belső udvaros épülettel, azonban a tervezett erős kiülésű koronázópárkány már nem valósult meg. A bővítmény homlokzati tagolása tovább folytatta az irodaház meglévő homlokzati struktúráját. Az épületszárny földszintjén kialakított étterem bejárata az üzemi terület felől nyílik.</p>	

CÍM	
HRSZ	331/1
RENDELTETÉS	Öntöde
ÉPÍTÉS	
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
RÖVID LEÍRÁS	

CÍM	
HRSZ	331/1
RENDELTETÉS ÉS	Heller Hűtőtorony
ÉPÍTÉS	
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
RÖVID LEÍRÁS	

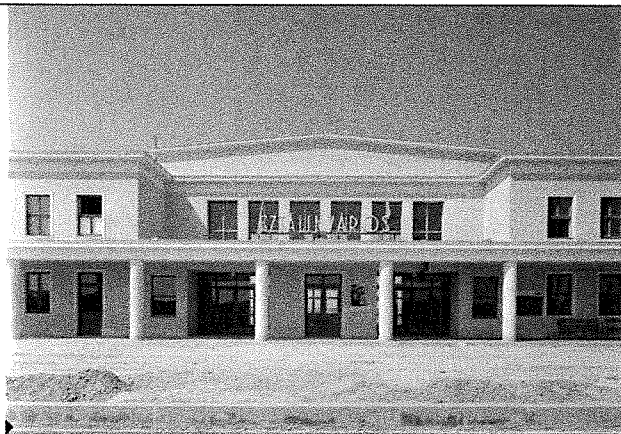
2. melléklet a településképvédelméről szóló „/”, önkormányzati rendelethez
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	
HRSZ	331/1
RENDELTETÉS	Szénmosó, Szárító, Iszapoló
ÉPÍTÉS	
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen belül	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
RÖVID LEÍRÁS	

CÍM	
HRSZ	331/1
RENDELTETÉS	Kis Energia Iroda
ÉPÍTÉS	
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen belül	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
RÖVID LEÍRÁS	

CÍM	Kandó Kálmán tér
HRSZ	772/12, 772/35 772/14
RENDELTET ÉS	Vasútállomás + 2 épület
ÉPÍTÉS	
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen belül

a sínek felől hajdan

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMEEK

A vasútállomás egész épülete
A két szimmetrikusan elhelyezett épület tömege

Javaslat: a vasútállomás felújítása az eredeti állapot szerint, a színezés visszaállítása

RÖVID LEÍRÁS

Vass Dénes és Molnár Rudolf (KÖZÉPTERV) tervei alapján 1951–52-ben épült, szocreál stílusban. A tervezők szándéka szerint az épület a funkcionalista és konstruktivistatörekvésektől való elfordulás jegyében fogant, tömegképzésben a székesfehérvári pályaudvar felvételi épületének egyszerűsített változata. A közép-tengelyben a vasbeton-szerkezetű várócsarnok a főhomlokzat elé kihúzott tömbje 3 tengelyes, timpanonos lezárású, a vaspálya felőli oldalon visszaugrik. A 2 szintet átfogó, az oldalszárnyaknál magasabb csarnok belső, magas lábazata haraszi mészkő lapokkal burkolt, mennyezete vasbeton kazettás. A lábazat haraszi mészkőlap, a lezáró-párkányzat az ablaktengelyekben konzolosan tagolt, a szárnyak sík fedésűek. A vaspálya felőli oldalon a 12oszloppal alátámasztott peront alulbordás vasbeton lemez fedi.

Mai állapota erősen átépített.

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

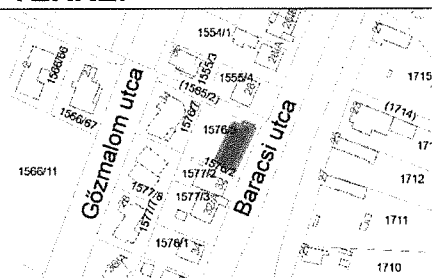
2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Baracsi út 30.
HRSZ	1576/5
RENDELTELTÉTEL	gőzmalom
ÉPÍTÉSÉVE	XIX. század vége, XX. század eleje

Védett területen kívül

TÉRKÉP

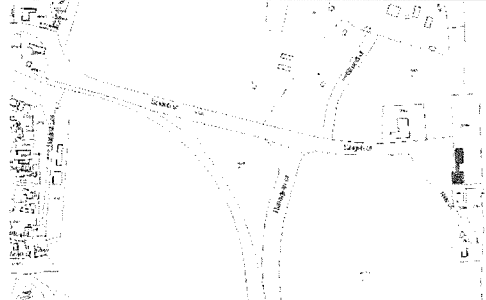
VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

Az épület tömege, az oromfal kialakítása és a nyílásrend, vakolatarchitektúra, az épület színe (fehér, törtfehér, halvány szürkés árnyalatok)

Az épület átfogó, műemléki szempontrendszerű helyreállítása javasolt.

RÖVID LEÍRÁS

A gőzmalomok építésének Dunapentelén az nyitott teret, hogy a Duna elterelésével működésképtelenné váltak, és megszűntek a dunai vízimalmok. Öreg Malom néven is emlegetik, mert előbb kezdte meg működését, mint a Magyar utcai. Tulajdonosai a 2. világháborút megelőzően Bruck Ernő és neje, módos zsidók voltak, akik a birkenauai haláltáborban veszítették életüket. A malom későbbi hasznosításáról nincs adatunk.

CÍM	Szalki-sziget
HRSZ	3355
RENDELTE TÉS	Hajóállomás épülete
ÉPÍTÉSZ	
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	Az épület anyaghasználata, tömege, modern stílusa
RÖVID LEÍRÁS	

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

KÜLTERÜLETEN

CÍM	Sándorháza
HRSZ	052/8
RENDELTETÉS	Sigray Kúria
ÉPÍTÉS ÉVE	
Védett területen kívül	
	
Forrás: Mányoki Zsolt	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	Az egész épület helyreállítandó.
RÖVID LEÍRÁS	
A Sigray család hazánk egyik legrégebbi nemesi családja, első ismert adat 1275-ből származik. Az L alaprajzú kúriát minden valószínűség szerint Sigray Béla építette a XX. század elején.	

CÍM	Dunapentele
HRSZ	069/2
RENDELTE TÉS	Vasútállomás felvételi épület
ÉPÍTÉSZ	
ÉPÍTÉS ÉVE	1896

Védett területen belül

vasutallomasok.hu

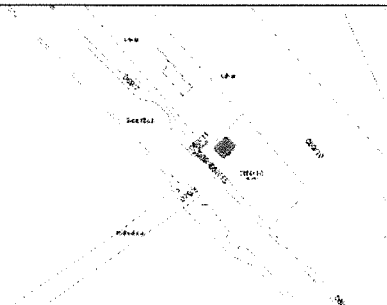

2009 Örökségvédelmi hatástanulmány (Pomsár és tsa)

Google

TÉRKÉP

VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK

az épület tömege

helyreállítás és új hasznosítás, pl. vendéglátás javasolt

RÖVID LEÍRÁS

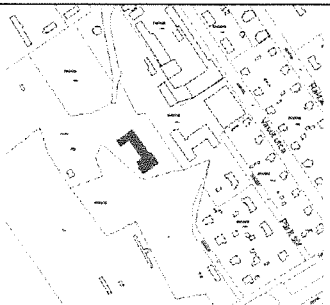
Tipikus vasútépület, amiből mára már csak a jó arányai maradtak meg, az sem eredeti formájában, mert a tető hajlásszögét talán megváltoztatták.

Az Adonyzabolcs-Paks vonal állomása volt.

Itt kanyarodott el Nagyvenyim felé az un. lóré vonat, ami a környék tejgazdaságaiból gyűjtötte össze a tejet, és szállította Budapestre.

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Pálhalma
HRSZ	078/36
RENDELTETÉS	Dóra Kastély
ÉPÍTÉSZ	
ÉPÍTÉS ÉVE	XIX. század
Védett területen belül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	<p>A kastély karbantartott, használatban van. Közterületről nem látható.</p>
RÖVID LEÍRÁS	
<p>A kastély építéstörténetéről nem sok adatunk van. Dóra Szilárd gazdag földbirtokos volt Dunapentelén, a mai állapot az ő nevéhez köthető. A kastély már állt a XIX. században, 1880-ban angolpark vette körül. Ekkor a térképeken kereszt alaprajzzal tüntetik fel. Lehetséges, hogy a XX. században hozzáépítettek.</p>	

CÍM	Pálhalma
HRSZ	078/29
RENDELTE TÉS	Major
ÉPÍTÉS ÉVE	1900 körül
Védett területen kívül	
	
TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	<p>Az egész épület védendő. Közterületről nem látható. Védettségét az is indokolja, hogy egy védett épületegyüttes része.</p>
RÖVID LEÍRÁS	
<p>Igényesen megépített állattartó épület Dóra szilárd birtokán.</p>	

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.1. HELYI VÉDETT ÉPÜLETEK

CÍM	Pálhalma
HRSZ	078/41
RENDELTETÉS	Víztorony
ÉPÍTÉS ÉVE	

Védett területen kívül

2009

TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	Az egész épület minden eleme

RÖVID LEÍRÁS

A víztorony a rabgazdasághoz épült az 1950-es évek elején. Tömege jó, anyaghasználata igényes. (Hasonlót építettek a rabgazdaságnak szintén átadott Bernátkúton is.) Tájképi jelentősége is van.

CÍM	Pálhalma
HRSZ	078/41
RENDELTETÉS	istálló
ÉPÍTÉS ÉVE	1880 körül

Védett területen kívül

TÉRKÉP	VÉDENDŐ, MEGŐRZENDŐ ELEMÉK
	<p>Jól karbantartott. Legalább a jelenlegi állapotában megőrzendő. Védettségét az is indokolja, hogy egy védett épületegyüttes része.</p>
RÖVID LEÍRÁS	
<p>Tipikus XIX. századi gazdasági épület. Kialakítása igényes.</p>	

2. melléklet a településkép védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.2. HELYI VÉDETT ÉPÜLETRÉSZEK

Liszt F. kert 1-17 (63/2)	Erkel F. kert 1-17 (69/2)
Műkö erkélymellvédek, franciaerkély mellvédrácsok, lábazat	Műkö erkélymellvédek, franciaerkély mellvédrácsok, lábazat
	
Liszt Ferenc kert 18 bölcsőde (65)	Vasmű u 16. homlokzat
Árkád, mellvédrács	1848 – kő dombormű (ismeretlen szerző)
	

2. melléklet a településkép védelméről szóló „/„/„ önkormányzati rendelethez

2.2. HELYI VÉDETT ÉPÜLETRÉSZEK

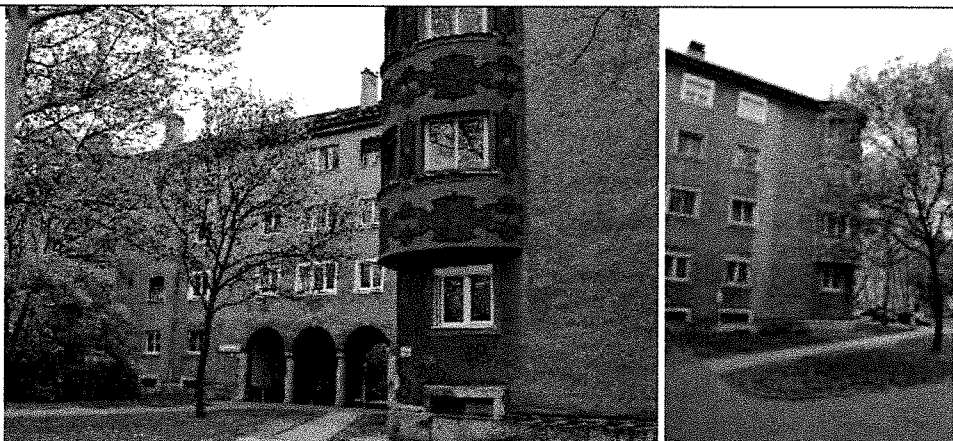
Kőműves utca 1-13. (132/3)

Portálsor, kapubejáratok, kapuk

Kossuth L. u. 27/a, (146/2),

sarokerkély: murális díszítés – sgraffito (Medveczky Jenő)

Petőfi liget 3-7, Kossuth L.u.27/a (146/2)

Lépcsőház zárterkély kiképzés, árkádos átjáró

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez
2.2. HELYI VÉDETT ÉPÜLETRÉSZEK

Kossuth Lajos u. 9-17 (168/4)	Kossuth Lajos u. 19-27 (168/3)
Lépcsőház zárterkély kiképzés	Lépcsőház zárterkély kiképzés
	
Kossuth Lajos u. 29-41(146/3)	Gagarin tér 3-23 (196/2)
Erkélyrácsok	Erkély kő mellvéd, kétszintes kapuáthajtó
	

2. melléklet a településképi védelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

2.2. HELYI VÉDETT ÉPÜLETRÉSZEK

Babits Mihály u 2-16 (168/2)

Homlokzati mozaikdíszítések, kapuk, erkélyrácsok

József Attila u 2-14 (173/3)

Homlokzati mozaikdíszítések, kapuk, erkélyrácsok

Ady Endre u 2-16 (175/2)

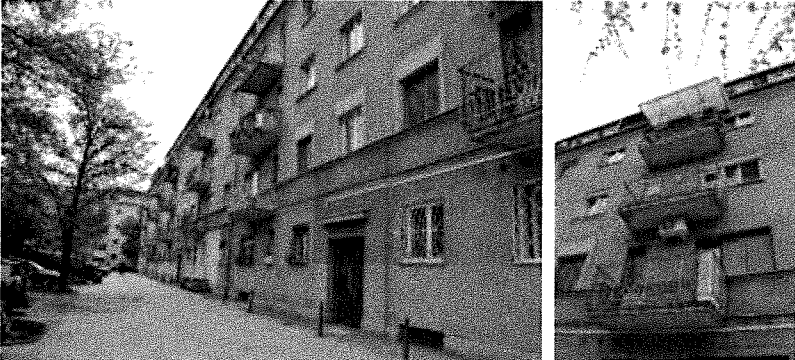

Homlokzati mozaikdíszítések, kapuk, erkélyrácsok

2. melléklet a településképvédelméről szóló „/„, önkormányzati rendelethez

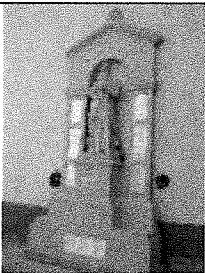
2.2. HELYI VÉDETT ÉPÜLETRÉSZEK

Liget köz 1-5 (153)	
Erkélyrácsok	
	
Építők útja 2-4 (151/3)	
Erkélyrácsok	
	
Nagy I. u 2-4-6-8-10 (212/2,- 6-,5-,3-,4)	
Homlokzati burkolat, készítették az Iparművészeti Főiskola hallgatói megjegyzés: már csak 1 épületen van meg, ott is rossz állapotban	
	
Balogh Á. u 24-26, Bocskai I. u. 4-8, Esze T. u. 15-19 (21/3)	Erkély lemezmellvéd, műkökeretes bejáratok
Bocskai I. u. 10-14, Esze T. u. 8-12, Rákóczi tér 4-6 (10/6)	Erkély lemezmellvéd, műkökeretes bejáratok
Bocskai I. u. 16-20, Rákóczi tér 1-3, Bercsényi M. u. 7-11 (10/2)	Erkély lemezmellvéd, műkökeretes bejáratok

2. melléklet a településkép védelméről szóló „/„ önkormányzati rendelethez

2.3. NEM VÉDETT ÉPÜLETEN ELHELYEZETT ALKOTÁSOK, EMLÉKTÁBLÁK

alkotás	alkotó	cím, hrsz
Allegória – 2 kő dombormű	Gyenes Tamás	Dózsa Gy.út 3. Posta homlokzat (hrsz 137)
Weiner Tibor bronz dombormű	Cyranski Mária	Bercsényi u 4. homlokzat (hrsz 489)
Gagarin emléktábla – bronz	Palotás József	Dózsa György tér
Pentelei Molnár János – kő domborműves emléktábla 	Berán Lajos	Pentelei Molnár János u. 1. . (hrsz 2755)
Mozaik kép – kerámia	ismeretlen	Papírgyári út (hrsz 361) Ferrobeton Rt. bejárata
Rudas László bronz emléktábla	Friedrich Ferenc	Kondor Béla u. homlokzat
		Kodály Zoltán u 1-3. - lakóház falán
		Magyar u 32. – lakóház falán
	I. világháborús emlékmű	Magyar út 49. – ált. iskola falán
		Martinovics Ignác u 30., 34. - lakóház falán
		Május 1. u. – lakóház falán
		Panoráma út – Szt. Pantaleon kórház kerítés falán
		Római körút – ált. iskola előtt